

vzw Amber

Amber Begeleidingsdienst Regio Leuven

Context Begeleiding (CB)

Context Begeleiding Autonom Wonen (CBAW)

Tiensesteenweg 88 , 3360 korbeek-Lo

Tel: 016/23.50.94 Fax: 016/23.06.40

www.ambervzw.be

rek.nr.: 001-3066865-92

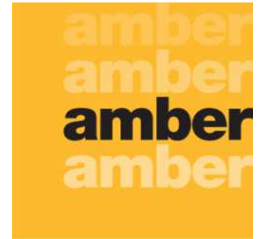
RPR Leuven: 0425.451.205

directie@ambervzw.be

admin@ambervzw.be

cb@ambervzw.be

cbaw@ambervzw.be

JAARVERSLAG 2014

1	Amber: een algemene schets	10
1.1	Huidige erkenningen.....	10
1.1.1	Huidige erkenning van vzw Amber	10
1.1.2	Structurele erkenning voor De Shelter.....	11
1.2	De modules contextbegeleiding.....	12
1.2.1	Doelgroep	13
1.2.2	Regio.....	14
1.2.3	Indicaties.....	14
1.2.4	Contra-indicaties.....	15
1.2.5	Crisis-, overbruggings- en schakelmogelijkheden	15
1.2.6	Methodiek	16
1.2.7	Financieel.....	17
1.2.8	Nazorg.....	17
1.2.9	Intakeprocedure en intakeperiode	17
1.3	Innovatief project.....	18
1.4	Organisatiestructuur.....	19
1.5	'De Shelter'	21
1.6	Raad van Bestuur en Algemene Vergadering	22
1.7	Personeel	23
1.8	Vorming.....	24
2	Jaarverslag Contextbegeleiding	30
2.1	Inleiding.....	30
2.2	Bezettingcijfers	31
2.2.1	Aanmeldingen en (Centrale) Wachtlijst.....	31
2.2.2	Jaaroverzicht van de begeleide gezinnen	31
2.3	Inhoudelijke informatie na de startfase over gezinnen die in 2014 gestopt zijn	32
2.3.1	Verhouding CB25- en CB-begeleidingen	32
2.3.2	Identificatie verwijzer	32
2.3.3	Identificatie cliënt	33
2.3.4	Samenwerkingsrelatie	34
2.3.5	Draagkracht.....	35
2.3.6	Opvoedingsthema's	36
2.4	Inhoudelijke informatie na het beëindigen van een begeleidingen	37
2.4.1	Begeleidingsduur	37
2.4.2	De aanwezigheid van andere problemen in het gezin	38
2.4.3	Redenen van afsluiten	39
2.4.4	Stand van zaken bij afsluiten	40
2.4.5	Vervolg hulpverlening en doorverwijzing	40
2.4.6	Werd er gewerkt rond veiligheid?.....	41
2.4.7	Werken met netwerk	41
3	Jaarverslag Contextbegeleiding Autonom Wonen	45
3.1	Inleiding.....	45
3.2	Jaaroverzicht van de begeleide jongeren	45
3.2.1	Inleiding.....	45
3.2.2	Jaaroverzicht	46
3.3	Integratief kader CBAW en CBAW-40.....	63
3.3.1	Inleiding.....	63
3.3.2	Visie over basishouding.....	64
3.3.3	Theoretische kaders	66
4	Innovatief project.....	75
4.1	Inleiding.....	75
4.2	Doelstelling.....	75
4.2.1	Gezamenlijke doelstelling.....	75
4.2.2	Amber	75
4.3	Werkwijze van vzw Amber	75
4.3.1	Werkwijze mbt de uitbreiding van methodieken om met een niet-professioneel netwerk te werken. 75	
4.3.2	Werkwijze mbt de rol die vrijwilligers kunnen spelen in het activeren van het niet-professioneel netwerk. 75	

4.3.3	Werkwijze mbt de mogelijkheden om het niet-professioneel netwerk in crisissituaties.	75
4.4	Resultaten en conclusies	75
4.4.1	Resultaten en conclusies mbt de uitbreiding van methodieken om met een niet-professioneel netwerk te werken;	75
4.4.2	Resultaten en conclusies mbt de rol die vrijwilligers kunnen spelen in het activeren van het niet-professioneel netwerk.	76
4.4.3	Resultaten en conclusies mbt de mogelijkheden om het niet-professioneel netwerk in te schakelen in crisissituaties.	76
4.5	Visie van vzw Amber op het werken met netwerk	76
4.5.1	Exploreren en activeren van het persoonlijk en professioneel netwerk... ..	76
4.5.2	... Op maat van de cliënt	76
4.6	Implementatie van deze visie.....	76
4.7	Algemene conclusie en voorlopige aanbevelingen uit de samenwerking met partnerorganisaties (stuurgroep en interviews)	79
4.7.1	Algemene conclusie	79
4.7.2	Voorlopige aanbevelingen	79
4.8	Opzet en motivering tot verlenging van het innovatief project bij de partners.....	79
4.8.1	Gemeenschappelijke doelstellingen	79
4.8.2	Specifieke doelstelling voor vzw Amber	79
5	Jaarverslag Kwaliteit	82
5.1	Up-to-date houden van het kwaliteitshandboek.....	82
5.2	Gebruiksvriendelijk maken van het kwaliteitshandboek	83
5.3	Tevredenheidsmeting.....	83
5.3.1	Tevredenheidsmeting gebruikers contextbegeleiding	83
5.3.2	Tevredenheidsmeting verwijzers contextbegeleiding	85
5.3.3	Tevredenheidsmeting gebruikers CBAW	86
5.3.4	Tevredenheidsmeting verwijzers CBAW	92
5.4	Het decreet rechtspositie van de minderjarige	93
5.5	Vorming en extern overleg	93
5.6	Hoe gaan we verder in 2014?	94

▪

Voorwoord

2014 is een gedenkwaardig jaar voor Amber. Het is het jaar waarin we als vzw een eigen pand hebben aangekocht.

Aangezien we onze ganse werking wilden huisvesten in één vestiging was dit geen eenvoudige opdracht in het Leuvense. Bovendien is een moment van aankoop ook het uitgelezen moment om naar de toekomst te kijken. Een ruimere huisvestingssituatie creëert mogelijkheden om in te spelen op nieuwe evoluties en om dromen te realiseren, zoals het aanbieden van doorgangswoningen aan onze cliënten in noodsituaties.

Gelukkig hebben we in 2014 een pand gevonden waar we momenteel onze activiteiten op een comfortabele kunnen verder zetten en dat nog perspectief biedt naar de toekomst toe.

Inhoudelijk is 2014 een druk maar boeiend jaar geweest. We werden uitgedaagd om na te denken over het thema 'steunend netwerk van cliënten' in het kader van ons innovatief project en kregen de kans een nieuwe contextmodule te ontwikkelen waarin we deze kennis kunnen toepassen.

In voorliggend jaarverslag geeft elk team een beschrijving van hun werking van het voorbije jaar aan de hand van cijfergegevens. Daarnaast wordt het kwaliteitsbeleid en het innovatief project verder toegelicht.

We danken alle personeelsleden, de leden van de Raad van Bestuur en de Algemene Vergadering voor hun inzet en gedrevenheid het voorbije jaar. Bovendien hopen we dat we als organisatie door de nieuwe ontwikkelingen uitgedaagd worden en dat we 2015 met volle 'werkgoesting' kunnen aanvatten.

Wij wensen u veel leesgenot!

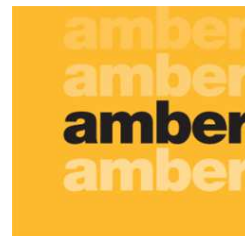
vzw Amber
Amber Begeleidingsdienst Regio Leuven

Context Begeleiding (CB)
Context Begeleiding Autonoom Wonen (CBAW)

Tiensesteenweg 88 , 3360 korbeek-Lo
Tel: 016/23.50.94 Fax: 016/23.06.40

www.ambervzw.be
rek.nr.: 001-3066865-92
RPR Leuven: 0425.451.205

directie@ambervzw.be
admin@ambervzw.be
cb@ambervzw.be
cbaw@ambervzw.be

AMBER: EEN ALGEMENE SCHETS

1 Amber: een algemene schets

1.1 Huidige erkenningen

1.1.1 Huidige erkenning van vzw Amber

Amber heeft in 2014 een erkenning als organisatie voor Bijzondere Jeugdzorg die onderstaande modules organiseert vanuit 1 afdeling:

- 16 modules ContextBegeleiding, basisintensiteit
- 13 modules ContextBegeleiding, midden intensiteit
- modules ContextBegeleiding, hoge intensiteit
- 19 modules ContextBegeleiding in functie van autonoom wonen, midden intensiteit
- 5 modules ContextBegeleiding in functie van autonoom wonen, basisintensiteit

We zijn erkend als organisatie voor Bijzondere Jeugdzorg met een capaciteit van 56 (56 gezinnen of jongeren worden begeleid) en voor een totaal van 94 punten (uren contextbegeleiding per week). Het gehele aanbod situeerde zich in 2014 nog in de niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulpverlening, waardoor doorverwijzingen enkel via de intersectorale toegangspoort van de Integrale Jeugdhulp verlopen.

Het werkgebied betreft primair het bestuurlijk arrondissement Leuven, secundair aanpalende bestuurlijke arrondissementen.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en het Agentschap Jongerenwelzijn namen in 2014 het initiatief om het aanbod contextbegeleiding te actualiseren en grotendeels rechtsreeks toegankelijk te maken in het kader van de Integrale Jeugdhulpverlening. Elke dienst voor contextbegeleiding moest zich in 2014 herprofilieren op basis van 4 nieuwe typemodules contextbegeleiding.

Binnen Amber hebben we ervoor gekozen om ons als organisatie verder te specialiseren in mobiele begeleidingen en ons begeleidingsaanbod te differentiëren. We kiezen ervoor om in de toekomst een extra module aan te bieden waarin we de kennis, die we hebben opgedaan in ons innovatief project mbt werken met het netwerk, kunnen toepassen.

Onze erkenning zal hierdoor vanaf 1 januari 2015 aangepast worden in:

- 12 modules ContextBegeleiding breedsporig (CB)
- 12 modules ContextBegeleiding laag intensief (CB25)
- 5 modules Kortdurende intensieve ContextBegeleiding (CBi)

- 19 modules ContextBegeleiding in functie van autonoom wonen, midden intensiteit
- 5 modules ContextBegeleiding in functie van autonoom wonen, basisintensiteit

De modules ContextBegeleiding breedsporig en ContextBegeleiding laag intensief (CB25) zullen vanaf 1 januari 2015 ook rechtstreeks toegankelijk zijn. Dit betekent dat eerstelijnsdiensten rechtstreeks naar ons kunnen doorverwijzen of dat cliënten zelf één van deze begeleidingen kunnen aanvragen.

1.1.2 Structurele erkenning voor De Shelter

Vanaf 1 januari 2014 is de bevoegdheid van de CIG's overgedragen aan het Agentschap Jongerenwelzijn en hebben we met de Shelter een structurele erkenning verkregen als afdeling van vzw De Wissel. 'De Shelter' biedt 2 modules aan:

- 15 modules contextbegeleiding (mobiel) voor kwetsbare jonge (aanstaande) ouder(s) en kind(eren)
- 5 modules gezinsverblijf (residentieel) met begeleiding voor kwetsbare, jonge (aanstaande) ouder(s) en kind(eren)

De Shelter situeert zich met de mobiele begeleidingen in de rechtstreeks toegankelijke hulpverlening. De residentiële trajecten kunnen zowel binnen het rechtstreeks toegankelijk aanbod (voor meerderjarigen) als binnen het niet rechtstreeks aanbod (voor minderjarigen) georganiseerd worden.

De Shelter kan een begeleiding starten van bij de start van de zwangerschap tot het kindje 2,5 jaar is. We laten de regie van het traject bij de jonge ouder, tenzij er zorgen zijn rond veiligheid. We werken samen met de steunfiguren van de jonge ouders en met de bestaande hulp- en dienstverlening in de regio. Als er nog extra steun nodig is, vullen we flexibel aan met het eigen Shelter-aanbod. We bieden enkele jaren continuïteit in het zoeken naar gepaste steun.

Specifiek voor de verblijfsmodule richt 'De Shelter' zich op situaties waar er zorgen zijn over de ontwikkelingskansen van ouder en/of kind (tekort in de basisbehoeften of disfunctioneren in de eigen leefomgeving) én waarbij extra mobiele en ambulante steun onvoldoende is én waarbij gezinsverblijf met begeleiding verschil kan maken om op korte en lange termijn te komen tot voldoende ontwikkelingskansen voor de ouder en de kinderen.

1.2 De modules contextbegeleiding

Amber wil zich profileren als een organisatie die zich specialiseert in mobiele begeleidingen en streeft naar het differentiëren van dat aanbod. Differentiëren in mobiele begeleidingen betekent *enerzijds dat we het bestaande begeleidingsaanbod flexibel aanpassen naar inhoud, methodiek, intensiteit, frequentie en duur* om een zo passend mogelijk aanbod te realiseren voor de cliënten. Anderzijds zorgen we voor differentiatie in ons aanbod door *eigen modules te ontwikkelen op basis van noden van maatschappij en cliënten* en deze als specifieke modules aan te bieden.

Als vzw Amber willen we blijven innoveren en experimenteren met nieuwe modules. In dat opzicht is het innovatief project van het voorbije jaar erg inspirerend geweest voor de organisatie. Dankzij het innovatief project 'Activeren van een niet-professioneel netwerk in begeleidingen' hebben we het voorbije jaar heel wat expertise opgedaan over de mogelijkheden van het werken met het persoonlijk netwerk bij onze jongeren en gezinnen. De cultuur binnen Amber is geëvolueerd in de richting van het 'inzetten en activeren van het persoonlijk en professioneel netwerk 'op maat' van elke cliënt zodat verandering ondersteund en vastgehouden wordt'.

Dit impliceert in de toekomst een verschuiving naar modules waarin het exploreren van het netwerk standaard plaats vindt binnen een begeleiding en waar vervolgens het netwerk geactiveerd kan worden ifv het bereiken van doelen binnen de begeleiding of als doel op zich.

Deze evolutie willen we tot stand brengen door de module Intensieve kortdurende contextbegeleiding CBi vorm te geven en hiermee te experimenteren.

In onderstaand schema geven we de krachtlijnen van onze 3 modules cb weer.

3 typemodules contextbegeleiding: CB25 (contextbegeleiding laag intensief), CB (contextbegeleiding breedsporig), CBi (kortdurende intensieve contextbegeleiding)

Totale capaciteit: 29

Sector: Bijzondere Jeugdzorg

	CB25: Contextbegeleiding laag intensief	CB: Contextbegeleiding breedsporig	CBi: Kortdurende intensieve contextbegeleiding
Duur	25 contacten	1 jaar	6 maanden

		(verlengbaar)	
Frequentie (n/wk)	Op maat	Op maat	Op maat
Intensiteit	Variabel Gemiddeld 1u/week	Variabel Gemiddeld 2u/week	Variabel Gemiddeld 3u/week
Capaciteit	12	12	5
Sector	Bijzondere Jeugdzorg	Bijzondere Jeugdzorg	Bijzondere Jeugdzorg
Toegankelijk	Rechtstreeks toegankelijke hulpverlening	Rechtstreeks toegankelijke hulpverlening	Niet-rechtstreeks toegankelijke hulpverlening

1.2.1 Doelgroep

	CB25: Contextbegeleiding laag intensief	CB: Contextbegeleiding breedsporig	CBi: Kortdurende intensieve contextbegeleiding
Algemeen	Gezinnen met kinderen van 0 tot 18 jaar met meervoudige opvoedingsproblemen . Deze gezinnen ervaren moeilijkheden op vlak van opvoeding, gedrag van de kinderen en communicatie in het gezin of de maatschappij acht ondersteuning nodig op deze domeinen.		
Modulespecifiek	Er zijn geen problemen op andere levensdomeinen dan opvoeding of niet in die mate dat werken rond opvoeding verhinderd is.	Er zijn problemen op andere levensdomeinen dan opvoeding: financieel, huisvesting, relationeel, sociale interactie...	Er zijn ernstige problemen of beperkingen op andere domeinen : psychische problemen, relationele problemen, verstandelijke beperking, ontwikkelingsachterstand... Er is extra ondersteuning van een persoonlijk en/of professioneel netwerk noodzakelijk om de eigen krachten te vergroten en de lasten te verminderen.

1.2.2 Regio

Arrondissement Leuven.

Voorkeursregio: Aarschot, Begijnendijk, Rotselaar, Holsbeek, Tielt-Winge, Herent, Kortenberg, Lubbeek, Leuven, Bertem, Oud-Heverlee, Bierbeek, Boutersem, Hoegaarden, Tienen, Linter, Glabbeek

1.2.3 Indicaties

	CB25: Contextbegeleiding laag intensief	CB: Contextbegeleiding breedsporig	CBi: Kortdurende intensieve contextbegeleiding
Algemeen	Er zijn bezorgdheden op vlak van opvoeding en ontwikkeling van de kinderen.		
	Er is voldoende veiligheid in het gezin of de gezinsleden zijn bereid te werken aan het herstellen van de veiligheid. Als iemand (ouders, begeleiders, consultant of andere betrokkenen) zich zorgen maakt over de fysieke, seksuele of emotionele veiligheid in het gezin, wordt het vergroten van de veiligheid het eerste doel in de begeleiding.		
	De gezinsleden spreken of begrijpen Nederlands. Franstalige en Engelstalige begeleidingen zijn mogelijk.		
Modulespecifiek	Gezinsleden hebben voldoende kracht om zelf te werken aan de eigen opvoedingsdoelen.	Gezinsleden hebben een tijdelijk verminderde draagkracht door de problemen. Er zijn voldoende mogelijkheden aanwezig om de opvoedingsproblemen aan te pakken. Vragen op andere domeinen kunnen aan bod komen maar zijn niet de focus van de begeleiding.	Het evenwicht tussen draagkracht en draaglast is ernstig verstoord omwille van problemen of beperkingen op andere levensdomeinen dan opvoeding.
	Gezinsleden willen actief werken aan hun opvoedingsdoelen. Ouders staan kritisch stil bij hun opvoedingsaanpak .	Gezinsleden willen starten met een begeleiding en evolueren naar een engagement om te werken aan hun opvoedingsdoelen .	Gezinsleden willen nadenken over wat moet gebeuren om problemen op verschillende levensdomeinen aan te pakken en het opvoedingsklimaat te verbeteren.
			Gezinsleden willen hun netwerk verkennen en inschakelen in functie van hun doelen.
			Gezinsleden engageren zich voor een intensieve begeleiding.
Toegankelijkheid	De vraag naar begeleiding kan rechtstreeks gesteld worden aan vzw Amber door: - het gezin		Voor deze module is een 'toegangsticket' nodig. Om dit ticket te

	<ul style="list-style-type: none"> - een eerstelijnsdienst (school, CLB, huisarts, Centrum Algemeen Welzijnswerk (CAW)...)) - een gemandateerde voorziening (Ondersteuningscentrum Jeugdzorg (OCJ) of Vertrouwenscentrum Kindermishandeling) - de Sociale Dienst van de Jeugdrechtbank (SDJ) 	<p>verkrijgen moet een jeugdhulpaanbieder (bv CLB, CAW, CGGZ, huisarts, OCJ, SDJ...) een aanvraag doen bij de Intersectorale toegangspoort.</p> <p>http://wvg.vlaanderen.be/jongerenwelzijn/professionelen/jeugdhulpaanbieders/intersectorale-toegangspoort/</p>
--	--	--

1.2.4 Contra-indicaties

	CB25: Contextbegeleiding laag intensief	CB: Contextbegeleiding breedsporig	CBi: Kortdurende intensieve contextbegeleiding
Algemeen	De gezinsleden formuleren geen hulpvraag en/of tonen geen enkel engagement om een gesprek over opvoeding aan te gaan. We proberen dit engagement te stimuleren bij opgelegde hulpverlening.		
	De veiligheid en/of de basisbehoeften van de kinderen is in gevaar én er is geen bereidheid om te werken aan het herstellen van de veiligheid.		
	Het gezin is in acute crisis en heeft baat bij meer intensieve hulp.		
	De situatie wordt als onveilig ingeschat voor de begeleider.		
Modulespecifiek	Er zijn andere problemen aanwezig waardoor de gezinsleden op korte termijn niet doelgericht aan hun opvoedingsvragen kunnen werken.	De andere problemen in het gezin zijn te dominant aanwezig waardoor de gezinsleden zich niet kunnen engageren om aan de opvoedingsvragen te werken of er eerst meer gespecialiseerde hulp noodzakelijk is.	Het gezin is niet bereid zijn problemen en vragen in kaart te brengen. Het gezin is niet bereid een netwerk te installeren.

1.2.5 Crisis-, overbruggings- en schakelmogelijkheden

- Crisisopvang: niet aanwezig.
- Overbruggingsmogelijkheden: niet aanwezig.
- Schakelmogelijkheden naar andere modules: het is mogelijk om te schakelen van de ene naar de andere CB-module. Voor schakelen naar CBi is een toegangsticket van de intersectorale toegangspoort vereist.

1.2.6 Methodiek

	CB25: Contextbegeleiding laag intensief	CB: Contextbegeleiding breedsporig	CBi: Kortdurende intensieve contextbegeleiding
Algemeen	<p>De methodiek 'Gezin Centraal' ligt aan de basis van de werking binnen vzw Amber. De twee hoofdpijlers zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vraaggerichtheid (oplossingsgerichte benadering en competentiemodel): De hulpvraag van het gezin wordt een centrale rol toegekend. De hulpverlener en gezinsleden werken samen als gelijkwaardig partners en hebben een gedeelde verantwoordelijkheid voor het hulpproces. De krachten en de competenties van de gezinsleden worden opgespoord en versterkt zodat de gezinsleden opnieuw controle krijgen over hun eigen leven en dit positief kunnen beïnvloeden. - gezinsgerichtheid (systeemtheorie en contextuele benadering): een probleem van een gezinslid kan niet los gezien worden van het hele gezinssysteem. De hulp vindt plaats in de leefomgeving van het gezin en sluit aan bij de leefwereld van de gezinsleden. Een houding van meervoudige partijdigheid van de hulpverlener is cruciaal om de dialoog op gang te brengen tussen de gezinsleden. <p>Aanvullende inspiratiebronnen: leertheorie, de competentiegerichte hulpverlening en theorieën m.b.t. communicatie.</p>		
	De methodiek krijgt een concrete uitwerking in individuele gesprekken, gezins- en oudergesprekken, spelmomenten, ...		
Modulespecifiek	Het gezin is zelf in staat om netwerk in te schakelen indien nodig.	In de startfase bekijken we met het gezin of het verkennen en eventueel inschakelen van een netwerk helpend zou zijn. Zo ja, dan wordt dit een belangrijk onderdeel van de begeleiding.	In de begeleiding wordt het netwerk van het gezin verkend en ingeschakeld in functie van doelen van het gezin.
	<p>Omwille van het beperkt aantal contacten staan doelgericht en planmatig werken centraal. Er is een duidelijke fasering die wordt gebruikt als hefboom</p> <p>Met oplossingsgerichte technieken stimuleren we de gezinsleden om te focussen op de oplossingen en actief hun krachten in te zetten om verandering te realiseren.</p>		We doen samen dingen met de gezinsleden en oefenen zo pedagogische, sociale, communicatieve vaardigheden

1.2.7 Financieel

Er wordt geen financiële vergoeding gevraagd aan het gezin. Onze werking wordt gesubsidieerd door het Agentschap Jongerenwelzijn.

1.2.8 Nazorg

Bij het afronden van een begeleiding wordt samen met het gezin bekeken of zij nazorg wensen en hoe dit kan gebeuren. De nazorg kan op verschillende manieren gebeuren: telefonisch contact ter ondersteuning, een afspraak met het gezin, aanwezigheid van de begeleider op een overleg in kader van doorgeven van de vervolghulpverlening... Het gezin kan steeds contact opnemen met de begeleider na afloop van de begeleiding. Er kan ook afgesproken worden dat de begeleider een paar maand na afronding zelf contact opneemt met het gezin om te horen hoe het loopt.

1.2.9 Intakeprocedure en intakeperiode

- **Telefonische aanmelding:**
 - o Aanmelding gebeurt door het gezin of een betrokken hulpverlener
 - o Contactpersoon: Brunhilde Schiettecatte, Elke Adriaens
 - o Telefoon: 016 235094(maandag 9-12u en donderdag 14-16u)
 - o Doel: Gezin/hulpverlener en contactpersoon van Amber maken een eerste inschatting of het aanbod van Amber aansluit op de vraag van het gezin. Zo ja, wordt er een afspraak gemaakt voor een screeningsgesprek.
- **Screeningsgesprek:**
 - o Aanwezig: het gezin, eventueel betrokken hulpverleners, een begeleider van Amber.
 - o Doel: problemen en vragen van het gezin in kaart brengen en inschatten welke module best een antwoord kan bieden op de vragen van het gezin. De aanwezigen doen een voorstel over welke werkvorm (CB, CB25 of CBi) aansluit bij dit gezin.
- **Teambespreking:**
 - o Aanwezig: het CB-team
 - o Doel: het voorstel van het screeningsgesprek wordt besproken met het team. Er wordt beslist op welke wachtlijst het gezin wordt ingeschreven.
 - o Het gezin en/of de betrokken hulpverleners worden geïnformeerd over deze beslissing en over de vermoedelijke wachttijd.
- **Intake:**

- Aanwezig: het gezin, de toegewezen begeleider van Amber, eventueel persoonlijk of professioneel netwerk.
- Doel: opstarten van de begeleiding.

1.3 Innovatief project

Vzw Amber, vzw Sporen en 'Tonuso – Centrum voor Jeugdhulp' hebben in 2014 een innovatief project lopen dat kadert binnen het thema 'steunend netwerk van cliënten' waarin elke organisatie eigen accenten legt. In 2014 lagen de accenten als volgt:

- **Amber** wil stilstaan bij: het gebruik van methodieken om het netwerk te betrekken, de rol van vrijwilligers en het inschakelen van niet – professioneel netwerk in crisissituaties.
- **Sporen** wil inzetten op 'Familienetwerkberaad' in het bijzonder in het kader het opmaken van het handelingsplan.
- **Tonuso – Centrum voor Jeugdhulp**, concreet de afdeling 'De Plan-aid', legt de focus op een steunend netwerk in grootstedelijke context met superdiversiteit en wil bekijken welke elementen medebepalend zijn voor het al dan niet succesvol kunnen realiseren van een steunend netwerk voor een bepaalde jongere en zijn gezin in een verblijfsgroep.

Tegelijkertijd met het ontstaan van bovenstaande projecten, werd ook vanuit de kant van verwijzers Jongerenwelzijn Vlaams-Brabant en Brussel de beslissing genomen om het netwerk van cliënten meer centraal te plaatsen. Dit vanuit de vaststelling dat het niet evident is om het netwerk van cliënten te zien, in kaart te brengen,... Binnen oplossingsgericht werken wordt het werken met een niet-professioneel netwerk rond een cliënt echter als een belangrijke hefboom gezien. Ook in het nieuwe decreet op de Integrale Jeugdhulp wordt vertrokken van de 'vermaatschappelijking van de zorg' waarbij dit thema eveneens aansluit.

Omwille van het gemeenschappelijk thema hebben we gekozen voor een samenwerking over de organisaties heen waarbij ervaringsuitwisseling en opbouw van expertise centraal staat. In Hoofdstuk **????** lichten we de doelstellingen, werkwijze, resultaten en conclusies verder toe.

1.4 Organisatiestructuur

Onze organisatiestructuur kreeg in 2012 vorm op basis van onderstaande basisprincipes:

- evolutie naar vraaggericht werken (De cliënt centraal stellen, vergt flexibiliteit van de cliënt en de medewerker. Maar de organisatie moet zorgen voor een degelijke ondersteuning.)
- waarderende benadering en leidinggeven (Oplossingskracht en competenties van mensen inzetten.)
- verantwoordelijkheden, die gekoppeld zijn aan het bereiken van vooropgestelde doelen, op de juiste plaats leggen, nl. zo dicht mogelijk bij de uitvoerder (ifv oa effectiviteit maar ook om rijkdom aan competenties te kunnen inzetten). De organisatie moet dit faciliteren.

De doelstellingen die we zeker wilden vasthouden en/of bereiken zijn:

- het behalen van kwaliteit in begeleidingswerk
- innovatief werken vanuit de praktijk/teams, het inhoudelijke 'vuur' wakker houden
- samenwerking met externen uitbouwen
- verduidelijken van bevoegdheden en beslissingsniveaus
- interne samenwerking over modules heen bevorderen

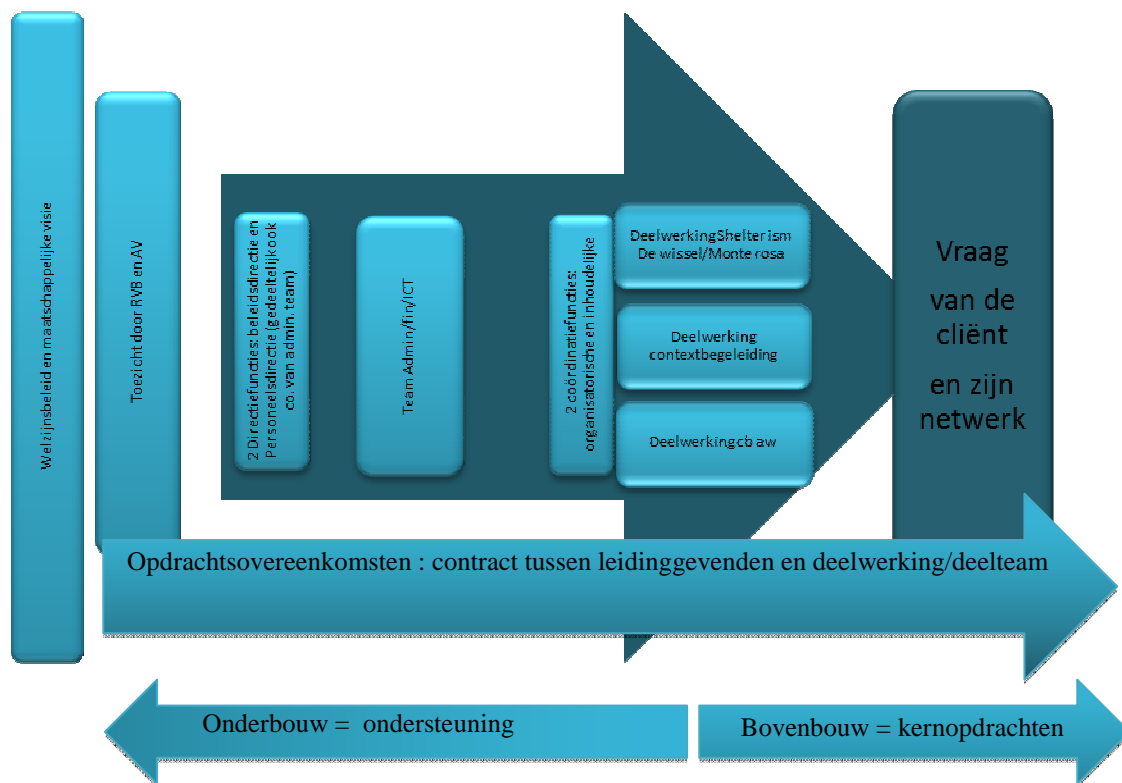
Vanuit deze basisprincipes en doelstellingen beschouwen we Amber als een netwerkorganisatie¹ en willen we ook volgens deze principes werken.

Een netwerkorganisatie bestaat uit een groep van teams die op semi-stabiele wijze samenwerken en gecoacht worden door een kern van coördinatoren. Elementen hiervan zijn: autonome teams (in functie van doelen, afgesproken tussen beleid en teams, bepalen teams zelf hoe ze die doelen bereiken: zelfmanagement in het proces er naartoe), coördinatie via overeenkomsten (doelen worden duidelijk vastgelegd, de coördinator faciliteert en steunt maar managet en leidt ook), flexibele jobs (geen klassieke functieomschrijvingen maar verantwoordelijkheidsgebieden obv competenties), synergetisch samenwerken tussen teams (interne beïnvloeding obv expertise), visie en leiderschap: interne coherentie (duidelijkheid wat men wil bereiken en hoe, op basis

1 Der Kinderen Hugo: De procesgerichte netwerkorganisatie

hiervan worden doelen bepaald) en externe oriëntatie (afoetsen wat er zich in de buitenwereld afspeelt/ op bepaalde ontwikkelingen anticiperen).

Het vernieuwde organigram is een schema van een procesgerichte netwerkorganisatie, welke een meer cliëntgerichte structuur voorstelt. Het zet de organisatie in horizontale werkprocessen naar de cliënten toe en zou naar structuur toe zeer flexibel van aard zijn voor het werken in de praktijk (bovenbouw), terwijl in de onderbouw stabiliteit wordt verzekerd.

Algemene keuzes binnen dit organigram:

- Cliënt en netwerk staat centraal
- De teams werken autonoom wat betreft de inhoudelijke teamwerking, namelijk het bieden van hulpverlening, steeds passend binnen de visie van de organisatie. Voor de organisatorische aspecten van de teamwerking (personeelsomkadering, arbeidsvoorwaarden...) reikt het beleid kaders van de organisatie aan. De teams kunnen eigen beslissingen nemen en zichzelf managen binnen dit kader.

- Teams kunnen bepaalde verantwoordelijkheidsgebieden toe-eigenen aan begeleiders ifv hun expertise, interesse...
- De begeleidingsteams worden ondersteund door een teamoverschrijdende inhoudelijke coördinator en een organisatorische coördinator.

Dit alles vormt de bovenbouw van onze organisatie: degene die verantwoordelijk zijn voor kwaliteitsvol begeleidingswerk waarin cliënten centraal staan.

In de onderbouw vinden we ondersteunende, voorwaardenscheppende en richtinggevende functies:

- 1 inhoudelijk coördinator en 1 organisatorisch coördinator die teamoverschrijdend werken voor de begeleidingsteams. Deze 2 coördinatoren moeten een goed evenwicht zoeken tussen voldoende betrokkenheid op de teams en voldoende betrokkenheid op beleid. Zij vormen samen met directie 'overleg beleid'.
- Het administratief team, dat ondersteunend werkt voor zowel de begeleidingsteams als voor de organisatie. Ook hierbinnen hebben mensen hun eigen verantwoordelijkheidsgebieden. Het team wordt geleid door de administratief coördinator (deze functie wordt opgenomen door de personeelsdirectie).
- 2 directiefuncties die meer ruimte krijgen om zich te richten op externe, maatschappelijke evoluties, samenwerking met externen, visie-en beleidsontwikkeling, maken van kaders... Ze hebben elk een eigen bevoegdheids- en verantwoordelijkheidsdomein maar dragen samen de verantwoordelijkheid voor de organisatie.

1.5 'De Shelter'

Het Agentschap Jongerenwelzijn lanceerde in december 2012, een projectoproep voor de opstart van een Centrum voor Integrale gezinszorg (CIG) in Vlaams-Brabant en Oost-Vlaanderen. In dit kader werd vanuit een samenwerkingsverband tussen vzw Monte Rosa, vzw De Wissel en vzw Amber een projectvoorstel voor realisatie van 'De Shelter' ingediend. In de loop van 2013 kregen we een projecterkenning. Vanaf 1 januari 2014 is de bevoegdheid van de CIG's overgedragen aan het Agentschap Jongerenwelzijn en hebben we met de Shelter een structurele erkenning verkregen.

'De Shelter' is gericht op jonge kwetsbare ouders en zwangere jongeren. Zij zijn bij aanmelding jonger dan 25 jaar, verblijven in het arrondissement Leuven en hebben nood

aan steun bij het combineren van de eigen ontwikkeling als jongere met een goede start in het ouderschap (zorg, hechting, ontwikkelingsstimulering).

'De Shelter' biedt 2 modules aan:

- 10 modules contextbegeleiding voor kwetsbare, jonge (aanstaande) ouder(s) en kind(eren)
- 5 modules gezinsverblijf met begeleiding voor kwetsbare, jonge (aanstaande) ouder(s) en kind(eren)

De Shelter kan een begeleiding starten van bij de start van de zwangerschap tot het kindje 2,5 jaar.

We werken samen met de steunfiguren van de jonge ouders en met de bestaande hulp- en dienstverlening in de regio. Als er nog extra steun nodig is, vullen we flexibel aan met het eigen Shelter-aanbod. We bieden enkele jaren continuïteit in het zoeken naar gepaste steun. We laten de regie van het traject bij de jonge ouder, tenzij er zorgen zijn rond veiligheid.

Specifiek voor de verblijfsmodule richt 'De Shelter' zich op situaties waar er zorgen zijn over de ontwikkelingskansen van ouder en/of kind (tekort in de basisbehoeften of disfunctioneren in de eigen leefomgeving) én waarbij extra mobiele en ambulante steun onvoldoende is én waarbij gezinsverblijf met begeleiding verschil kan maken om op korte en lange termijn te komen tot voldoende ontwikkelingskansen voor de ouder en de kinderen.

Gedurende dit eerste werkjaar moeten nog veel inhoudelijke en organisatorische discussies gevoerd en beslissingen genomen worden. Hiervoor vindt er tweewekelijks een directiecomité plaats. Het directiecomité bestaat uit de directies van de 3 stichtende organisaties (vzw Amber, vzw Monte Rosa en vzw De Wissel) en de coördinator en trajectbegeleider van 'De Shelter'. Het zijn boeiende, leerrijke vergaderingen die vorm krijgen vanuit een fijne samenwerking tussen de organisaties.

1.6 Raad van Bestuur en Algemene Vergadering

De leden van de Raad van Bestuur zijn Jeannine Engelbosch, Henri Homblé, Jan Michiels, Cindy Penninck, , Rony Timmermans (voorzitter) en Jos Vrebosch (secretaris). De twee directieleden, Nadia Biermans en Marleen Lemmens, nemen deel als waarnemend lid.

De Algemene Vergadering bestaat uit de leden van de Raad van Bestuur, aangevuld met Ine Helsen, Johan Mommaerts, Davy Nijs, Lien Gaublomme, Ria Van Laer, Nadia Biermans, Marleen Lemmens en als beschermend lid Tine Sinnaeve.

1.7 Personeel

Personeelsbestand voor 2014:

Directie:

Marleen Lemmens: beleidsdirectie

Nadia Biermans: personeelsdirectie

Coördinatie:

Elke Adriaens

Brunhilde Schiettecatte

Contextbegeleiding autonoom wonen:

Koen Hellinckx: begeleider

Els Motmans: begeleidster (geen actieve dienst in 2014)

Liliane Barthélemy: begeleidster

Katrien Aerts: begeleidster

Severien Helsen: begeleidster

Sarah Polfliet: begeleidster

Marjan Wyers: begeleidster (vervanging)

Contextbegeleiding:

Patrice Dewolf: begeleidster

Katrien Van obberghen: begeleidster

Ine Vandermolen: begeleidster

Leslie Gordts: begeleidster

Elke Adriaens: begeleidster

Jolien Vuylsteke: begeleidster (vervanging)

Bart Mertens: begeleider (vervanging)

Lise Meyssen: begeleidster (vervanging)

Administratie:

Hilde Van de Cauter: administratief medewerkster

Monique Moerenhout: administratief medewerkster

Marleen Keymolen: administratief medewerkster
Wim Loeckx: logistiek medewerker
Ann Geirnaert: logistiek medewerkster (tijdelijk)
Patrick De Ridder: administratief medewerker (vervanging)

Stagiaires in 2014:

Ellen Liekens: CB
Hans Geys: CBAW
Tine Vangerven: CB

1.8 Vorming

Directie:

Agentschap Jongerenwelzijn, '**EMK en integrale jeugdhulp**', 27 januari 2014: Marleen Lemmens
VOCA, '**Energiemanagement**', 13 februari 2014: Nadia Biermans en Marleen Lemmens
Ondersteuningsproject EMK, '**Samen ondernemen in de jeugdhulp**', 21 februari 2014: Marleen Lemmens
Jeugdzorg Emmaüs, '**Intervisie kwaliteit**', ?????2014: Marleen Lemmens

Coördinatie:

Mediv, '**Familiale bemiddeling: algemene opleiding en specialisatie**', 2014: Brunhilde Schiettecatte
Informant, '**Over leiden en coachen**', 31 januari, 21 februari, 28 maart en 23 mei 2014: Elke Adriaens
Steunpunt Jeugdhulp, '**Integrale Jeugdhulp**', 20 februari en 24 april 2014: Elke Adriaens
VOCA, '**Energiemanagement**', 13 februari 2014: Elke Adriaens en Brunhilde Schiettecatte
Agentschap Jongerenwelzijn, '**Duurzame integrale kwaliteitszorg en stakeholdermanagement**', 17 juni 2014: Elke Adriaens
Agentschap Jongerenwelzijn, '**Studiedag: begeleiding in haar context**', 17 september 2014: Elke Adriaens
Sporen vzw i.s.m. Sonja Parker en Erik Sulkers, '**Netwerken en veiligheid**', 30 september en 10 oktober 2014: Elke Adriaens
Interactie-academie, '**Narratieve supervisie**', 12 december 2014: Elke Adriaens

CBAW:

Vzw Rapunzel, '**Langdurige opleiding Systemische Gezinscounseling**', 2014:
Severien Helsen

Bruno Hillewaere, '**Teamsupervisie**', 3 februari, 13 oktober en 1 december 2014: team
CBAW

VOCA, '**Energiemanagement**', 13 februari 2014: team CBAW

De Schommel, '**Gezin Centraal: Oplossingsgericht werken**', 6, 13 en 20 oktober, 21
november en 5 december 2014: Marjan Wyers

CB:

Agentschap Jongerenwelzijn, '**Als de rook om je hoofd is verdwenen**', 11 januari
2014: Jolien Vuylsteke

Agentschap Jongerenwelzijn, '**IJH ????**', 20 januari 2014: Patrice Dewolf

ACT, '???' 24 januari 2014: Patrice Dewolf en Katrien van Obberghen

VOCA, '**Energiemanagement**', 13 februari 2014: team CB

, 'Info Integrale en workshop A-document', 20 februari 2014: Leslie Gordts

Vonx, '**Grenzen aan taal**', 27 februari en 20 maart 2014: Ine Vandermolen

KHLimburg, '**Basisopleiding Signs of safety Andrew Turnell**', 9, 20 en 21 maart
2014: Bart Mertens

Agentschap Jongerenwelzijn, '**Integrale Jeugdhulpverlening**', 11 maart 2014: Katrien
van Obberghen

Vorming Plus, '**Verbindend en geweldloos communiceren**', 12 maart 2014: Patrice
Dewolf

Agentschap Jongerenwelzijn, '**IJH, workshops**', 24 april 2014: Patrice Dewolf

Rapunzel, '**Hechting in een gezinsrelationeel perspectief en zoektocht naar kleine
ik en grote ik**', 15 mei, 22 mei en 5 juni 2014: Katrien van Obberghen

KHLeuven, '**Procesbegeleiding: reflectie op thuisbegeleidingskader in
(v)echtscheidingsituaties**' 25 september 2014: team CB

Integrale Jeugdhulp, '**Parenting for safety**', 1 en 3 oktober 2014: Patrice Dewolf, Jolien
Vuylsteke, Bart Mertens, Katrien van Obberghen

De Schommel, '**Gezin Centraal: Oplossingsgericht werken**', 6, 13 en 20 oktober, 21
november en 5 december 2014:

De Schommel, '**Gezin Centraal: Oplossingsgericht werken**', 6, 13 en 20 oktober, 21
november en 5 december 2014: Lise Meyssen, Bart Mertens, Ellen Liekens, Jolien
Vuylsteke

Agentschap Jongerenwelzijn, 'Binc', 16 december 2014: Patrice Dewolf

IJHV, '**startdag Signs of Safety**', 4 maart 2013: Katrien van Obberghen

Tievo i.s.m. Vigez, '**Weet en eet gezond**', 7 maart 2013: Tine Willems

Vzw Sporen, '**Signs of Safety**', 15 en 26 maart 2013, 26 april 2013: Katrien van Obberghen, Kris Nelen, Ine Vandermolen, Leslie Gordts, Elke Adriaens, Brunhilde Schiettecatte, Patrice Dewolf

De Schommel, '**Netwerk**', 6 mei 2013: Kris Nelen, Ine Vandermolen, Leslie Gordts, Elke Adriaens, Brunhilde Schiettecatte, Patrice Dewolf, Katrien van Obberghen, Tine Willems

De Wurpskes, '**Helpende Handen**', 30 mei 2013: Kris Nelen, Patrice Dewolf

IJHV: '**Infomomenten Integrale**', 1 oktober 2013: Leslie Gordts

Administratie:

CVO Volt, '**Excel 2013 deel 1**', september tot december 2014: Monique Moerenhout

CVO Volt, '**Word 2013 deel 1**', oktober tot december 2014: Marleen Keymolen

Provincie Vlaams-Brabant, '**ICT-project BJB Vlaams-Brabant**', 19 februari, 13 maart en 24 april 2013: Wim Loeckx

Vlaams Welzijnsverbond, '**Personeelsbegroting binnen enveloppe**', 28 februari 2013: Hilde Van de Caeter

Provincie Vlaams-Brabant, '**Cursus AD-server/RBAC (Karl De Nijs)**', 17 en 31 mei 2013: Wim Loeckx

Acerta, Smart Session '**Juridisch Intermezzo inzake arbeidsduur**', 18 september 2013: Hilde Van de Caeter

Idewe, '**EHBO bijscholing**', 2014: Wim Loeckx

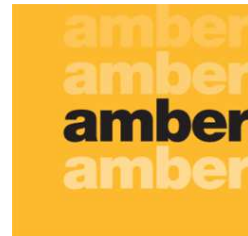
vzw Amber
Amber Begeleidingsdienst Regio Leuven

Context Begeleiding (CB)
Context Begeleiding Autonoom Wonen (CBAW)

Tiensesteenweg 88 , 3360 korbeek-Lo
Tel: 016/23.50.94 Fax: 016/23.06.40

www.ambervzw.be
rek.nr.: 001-3066865-92
RPR Leuven: 0425.451.205

directie@ambervzw.be
admin@ambervzw.be
cb@ambervzw.be
cbaw@ambervzw.be

CONTEXTBEGELEIDING

2 Jaarverslag Contextbegeleiding

2.1 Inleiding

De aanmeldingsprocedure voor cliënten van CB is het voorbije jaar sterk veranderd:

Op 1 maart 2014 was er de komst van de integrale toegangspoort. Het hulpverleningsaanbod werd opgesplitst in een aanbod voor en achter de poort waarbij de hulpverlening achter de poort meer ingrijpende hulpverlening betreft. Voor cliënten die beroep willen doen op hulpverlening in het niet-rechtstreeks aanbod (achter de poort) moet een betrokken hulpverlener steeds een aanmelding doen bij de poort. Op die manier bekomen deze gezinnen een ticket en kunnen ze op een wachtlijst komen voor de meest aangewezen hulp. In 2014 had Amber een uitsluitend niet-rechtstreeks aanbod en verliepen al de aanmeldingen met ticket en via de poort.

De komst van de poort heeft consequenties op onze instroom. Er is niet langer voor elk dossier een consulent betrokken van Ondersteuningscentrum Jeugdzorg (OCJ) of de Sociale Dienst van de Jeugdrechtbank (SDJ). Ook andere hulpverleners kunnen een aanvraag indienen bij de poort. Op deze manier kregen we nu ook te maken met dossiers zonder consulent en met nieuwe aanmelders.

Vanaf 1 januari 2015 zal men hier nog een stap verder in gaan. Het grootste deel van het CB-aanbod wordt rechtstreeks toegankelijk. Voor Amber betekent dit dat 83% van het CB-aanbod rechtstreeks toegankelijke hulpverlening zal worden. Dit heeft tot gevolg dat er voor het overgrote deel van ons aanbod geen ticket nodig is en dat aanmelders en cliënten rechtstreeks kunnen aanmelden bij onze dienst.

Ook het aanbod van Amber is mee geëvolueerd met bovenstaande evoluties in het hulpverleningslandschap. In 2014 boden we binnen de Contextbegeleiding van Amber twee werkvormen aan, CB en CB25. Bij de breedsporige contextbegeleiding (verder in dit jaarverslag CB genoemd) werken gezinsleden in de eerste plaats aan hun opvoedingsdoelen en zijn er daarnaast ook andere thema's die aan bod kunnen komen (psychologisch, financieel, sociaal...). Het gezin engageert zich voor een periode van 12 maanden. Deze periode kan in samenspraak met het gezin en eventuele verwijzer zowel verlengd als ingekort worden, afhankelijk van de evolutie in het gezin. Bij CB25 bieden we laag intensieve contextbegeleiding aan gezinnen aan. Deze gezinnen werken 25 contacten aan de belangrijkste opvoedingsdoelen van het gezin. De gezinnen beschikken

over voldoende draagkracht en er is een sterke focus op de opvoeding. CB25 volgt hierbij een striktere fasering.

We geven in 2.2. de bezettingscijfers van beide werkvormen weer. In 2.3. geven we een aantal resultaten weer bij de start van een begeleiding in 2.4. bespreken we de cijfers bij het stoppen van een begeleiding. 2.4.6 en 2.4.7 handelen over thema's zoals veiligheid en netwerk.

2.2 Bezettingscijfers

2.2.1 Aanmeldingen en (Centrale) Wachtlijst

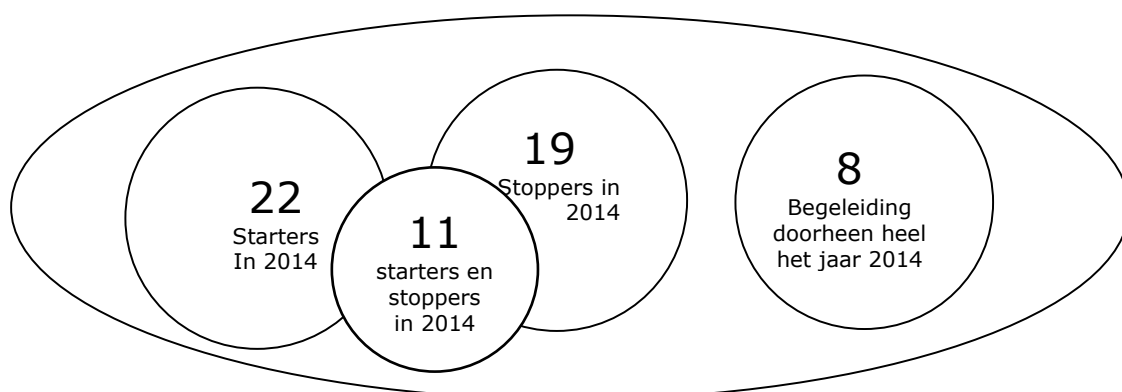
Voor de komst van de poort begin 2014 verliepen de aanmeldingen via de Centrale Wachtlijst. Als er een plaats vrijkwam voor contextbegeleiding, meldden we dit aan Centrale Wachtlijst en wezen zij een gezin toe aan deze plaats zodat een begeleiding kon opstarten. Met de start van Integrale Jeugdhulp van 1 maart 2014 werd het hele aanmeldingssysteem gedigitaliseerd en kwam het beheer terug op organisatieniveau te liggen. De communicatie van wachtlijst en vrije plaatsen gebeurt nu via het Informatiesysteem voor de Intersectorale Toegangspoort (insisto). Jongeren en gezinnen verschijnen op de wachtlijst en geselecteerde diensten kunnen hen 'slepen' naar een vrijgekomen plaats.

Dit jaar was de bezetting van het CB-team 93.41%. Hiermee overschrijden we licht de bezetting van 2013 (92,27%) en 2012 (91%). De maandelijkse bezetting varieert tussen 106.45 % en 83,98%. Vorig jaar waren de zomermaanden, juni, juli en augustus lager bezet. Dit jaar schommelden deze maanden rond het gemiddelde. Waar vorig jaar februari nog uitschoot, was er nu in het voorjaar minder bezetting. In oktober, november en december overschreden we een bezettingsgraad van 100 %.

2.2.2 Jaaroverzicht van de begeleide gezinnen

Waar we vorig jaar 62 gezinnen bereikten en in 2013 63 gezinnen, begeleidde we dit jaar 60 gezinnen. We waren vrijgesteld van 2 begeleiding doorheen het jaar. Deze vrijstelling paste in het kader van het innovatief project.

8 Gezinnen hebben we het hele jaar begeleid. 33 Gezinnen zijn gestart en 30 gezinnen zijn gestopt waarvan 11 gezinnen zowel startten als stopten in de loop van 2014.

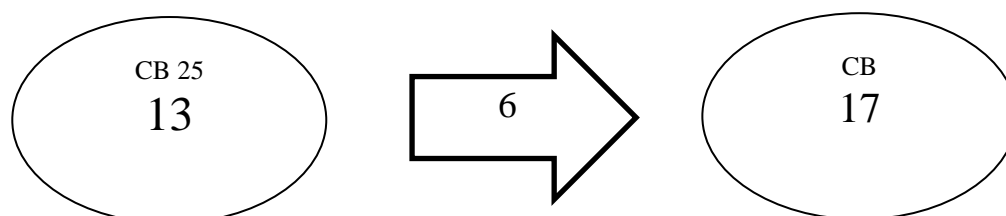

2.3 Inhoudelijke informatie na de startfase over gezinnen die in 2014 gestopt zijn

Sinds 2014 registreren we alleen nog maar cijfers bij het afsluiten van een begeleiding dit om dubbele tellingen of complexe begeleidingstrajecten niet te laten doorwegen bij de interpretatie van cijfers. Deze ommekeer maakt dat we de starters inhoudelijk nog kunnen bespreken maar dat we dit jaar geen vergelijking kunnen maken met vorig jaar. Bij de stoppers kan dit wel nog, de cijfers die hierop volgen zijn dus van de in 2014 gestopte gezinnen.

2.3.1 Verhouding CB25- en CB-begeleidingen

In 2014 zijn er 13 CB 25 gezinnen en 17 CB gezinnen gestopt. Opvallend is dat meer dan 1 op de 3 gezinnen die oorspronkelijk aangemeld waren voor CB25 overschakelde naar een CB-begeleiding.

2.3.2 Identificatie verwijzer

Van de 13 gezinnen aangemeld bij CB25 waren het er 11 door het OCJ, 4 door SDJ en 2 door het CLB. De 17 gezinnen begeleid door CB werden ook vooral aangebracht door het OCJ (8) en SDJ (4). Eén gezin werd aangemeld door de Brabantse dienst voor thuisbegeleiding.

Aangemeld door:	CB25	CB	Totaal
OCJ	11	8	19
SDJ	4	4	8
CLB (geen consulent betrokken)	2	0	2
Brabantse dienst voor thuisbegeleiding (geen consulent betrokken)	0	1	1

Tabel 1: Identificatie verwijzer

2.3.3 Identificatie cliënt

Van de 30 gestopte gezinnen zijn 7 een kerngezin. 15 Begeleidingen vonden plaats in een nieuw samengesteld gezin waarvan 12 bij mama als biologische ouder en 3 bij papa. In 6 gezinnen wonen de kinderen bij hun alleenstaande moeder. Slechts één alleenstaande papa liet zich begeleiden. In 1 begeleidingen deed de begeleid(st)er in een echtscheidingssituatie huisbezoeken bij beide ouders.

	CB25	CB	Totaal:
Kerngezin	4	3	7
Nieuw samengesteld gezin mama	3	9	12
Nieuw samengesteld gezin papa	1	2	3
Eenoudergezin mama	3	3	6
Eenoudergezin papa	0	1	1
Wisselende partners	0	0	0
Overige	2	0	2

Tabel 2: gezinssamenstelling na de startfase

- Het blijft opvallen dat er minder begeleidingen worden gestart in de context van papa dan in de context van mama.

Er zijn 78 inwonende kinderen in de 30 gestopte gezinnen. Dit betekent gemiddeld 2 inwonende kinderen per gezin. De grootte van de gezinnen varieert van 1 tot 5 inwonende kinderen.

	CB25	CB
Jonger dan 3 jaar	4	9
Tussen 3 en 6 jaar	4	11
Tussen 6 en 9 jaar	3	7
Tussen 9 en 12 jaar	2	6
Tussen 12 en 15 jaar	3	7
Tussen 15 en 18 jaar	8	5
Ouder dan 18 jaar	3	6

Totaal	27	51
--------	----	----

Tabel 3: de leeftijd van de inwonende kinderen bij de opgestarte gezinnen

- Bij CB25 bereikten we in totaal 27 inwonende kinderen waarvan 3 ouder waren dan 18 jaar.
- Bij CB bereikten we 51 kinderen waarvan 6 ouder waren dan 18 jaar.
- Dit jaar zien we net zoals vorig jaar een ondervertegenwoordiging van de groep 9 tot 12-jarigen, zij het minder sterk in verband met vorig jaar.

	CB25	CB
Gezinnen met 1 kind	4	3
Gezinnen met 2 kinderen	6	2
Gezinnen met 3 kinderen	1	6
Gezinnen met 4 kinderen	2	5
Gezinnen met 5 kinderen	0	1
Gezinnen met 6 kinderen of meer	0	0
Totaal	13	17

Tabel 4: Grootte van de gezinnen waar CB begeleiding werd opgestart.

In vergelijking met vorig jaar zijn de gezinnen waarbij CB-begeleiding loopt groter. We zien ook dat de contexten die een CB25-begeleiding genieten opvallend kleiner zijn dan die van de breedsporige contextbegeleiding.

2.3.4 Samenwerkingsrelatie

Dit is een indicatie van de **werkrelatie** met de begeleider of anders gezegd het engagement dat een gezin aangaat in de startfase van de begeleiding.

	CB25	CB
CO-expert werkrelatie: gezin kan werkdoelen formuleren, staat in zijn krachten en kan hulpbronnen aanboren om zijn doel te realiseren.	1	1
Consulterende werkrelatie: gezin is bereid zich te engageren voor een begeleiding. Gezinsleden ervaren problemen en	1	3

formuleren een doel voor zichzelf.		
Zoekende werkrelatie: gezin is bereid zich te engageren voor een begeleiding. Gezinsleden ervaren problemen en formuleren een doel voor de ander.	6	4
Vrijblijvende werkrelatie met engagement: gezin is bereid zich te engageren voor een begeleiding. Gezinsleden ervaren zelf geen problemen.	4	7
Vrijblijvende werkrelatie zonder engagement: niet alle gezinsleden die nodig zijn om te werken aan de doelen zijn bereid om zich te engageren voor de begeleiding.	1	2
Totaal	13	17

Tabel 5: Engagement van het gezin bij het einde van de startfase in de begeleiding

Na de startfase merken we bij beide werkvormen toch vooral een vrijblijvende werkrelatie met engagement en een zoekende relatie op. De uitdaging voor de begeleider is dan om te zoeken welk gedrag de ouders bij zichzelf kunnen veranderen om de opvoedingsproblemen aan te pakken.

2.3.5 Draagkracht

	CB25	CB
Voldoende draagkracht in gezin	6	14
Onvoldoende draagkracht in gezin	7	3
Totaal	13	17

Tabel 6: Inschatting van de draagkracht van het gezin na de startfase, ondanks de aanwezigheid van andere problemen.

De draagkracht werd bij CB25 in 46% van de begeleidingen als voldoende ingeschat na de startfase. Bij CB is deze inschatting van voldoende draagkracht zelfs voor 82% van de gezinnen.

Bij CB25 gezinnen werd dus in meer dan de helft van de gevallen **de draagkracht als onvoldoende beschouwt**. Deze vaststelling is opmerkelijk gezien we bij CB25 eigenlijk een publiek met voldoende draagkracht beogen. Hieronder enkele bedenkingen van de begeleiders:

- Veel van deze begeleidingen werden nog aangemeld door de consulent. Omdat **de wachtlijst voor CB25 minder lang** was en omdat een kortdurend traject ook

interessanter is voor mensen die eigenlijk liever geen begeleiding willen, merkten we dat consultants deze gezinnen beter konden motiveren om eerder een CB25 te starten dan een CB. Nu we rechtstreeks toegankelijk zijn en zelf meer inzetten op screening verwachten we in 2015 ook een ander publiek (met een grotere draagkracht). Dit met het oog op het vasthouden van het onderscheid tussen de verschillende modules die we willen aanbieden.

- Het woord 'draagkracht' is voor interpretatie vatbaar en kan door verschillende begeleiders anders worden ingeschat. Er is ook verwarring mogelijk tussen beperkte draagkracht en aanwezigheid van een beperking. Als we naar de bijkomende problemen kijken bij onze cliënten (zie tabel 8) zien we vaak extra beperkingen die de draagkracht in de weg staan. We gaan het al dan niet aanwezig zijn van een beperking volgend jaar ook registreren bij de startfase. We omschrijven draagkracht vanaf nu als **energie om aan doelen** te werken.
- Voor 3 gezinnen waarbij sprake is van onvoldoende draagkracht werd toch beslist om na de startfase toch verder te begeleiden. De reden hiervoor was dat er in deze gezinnen wel voldoende draagkracht en motivatie was bij de **pubers** van het gezin. Omdat er met de pubers kon gewerkt worden, beslisten de betrokkenen dat een verderzetting van de begeleiding zinvol was. Deze gezinnen staan hier bij 'onvoldoende' draagkracht omdat deze voornamelijk bij de ouders wordt ingeschat.

2.3.6 Opvoedingsthema's

	CB25	CB
Fysieke veiligheid van de kinderen	3	4
Seksuele veiligheid van de kinderen	0	1
Emotionele veiligheid van de kinderen	10	8
Ouder-kindrelatie	11	13
Complimenten / aandacht geven	12	13
Afspraken maken / model staan	12	14
Niet reageren / afleiden / verbieden	4	9
Apart zetten	4	7
Straffen	4	8
Anders	4	4
Totaal	13	17

Tabel 7: Thema's die aan bod kwamen na de startfase in begeleidingen

We zien dat de aandacht vooral uitgaat naar belonen, complimenten geven en afspraken maken en minder naar straffen. We werken vooral vanuit de opvoedingsdriehoek, een model waarbij positief opvoeden centraal staat en dit wordt ook in de cijfers weergegeven.

Als we deze tabel vergelijken met tabel 14, waarbij de veiligheid bij het afsluiten wordt weergegeven, zien we dat er bij CB meer gewerkt is aan veiligheid (12 van de 17 begeleidingen) dan dat de bezorgdheid na startfase al bekend was. Na de startfase kunnen er zich nieuwe situaties van onveiligheid voordoen of aan het licht komen.

- Bij 26 van de CB en CB25 gezinnen waren er zorgen over de veiligheid van de kinderen. Bij de overgrote meerderheid ging het over emotionele veiligheid. Fysieke onveiligheid houdt ook emotionele onveiligheid in dus deze twee horen altijd samen.
- In 76 % van de CB25-gezinnen waren er zorgen rond de veiligheid van de kinderen.
- Bij 47 % van de CB-gezinnen waren er zorgen rond emotionele veiligheid. Bij 23% van de gezinnen waren er zorgen rond de kinderen en hun fysieke veiligheid. Slechts in één begeleiding, 6%, was de seksuele veiligheid een bezorgdheid.
- Deze cijfers geven nog maar eens aan dat de gezinnen die CB25 doen geen specifiek "lichter" publiek is dan CB. Het aantal gezinnen bij wie het thema 'veiligheid' een begeleidingsthema was, bleek hoger dan verwacht. De kortere wachttijd van CB25 en de concrete, gefaseerde begeleidingsaanpak kunnen hierbij een rol hebben gespeeld.

2.4 Inhoudelijke informatie na het beëindigen van een begeleidingen

Deze begeleidingen zijn gezinnen die gestopt zijn in 2014. Ze kunnen beide werkvormen hebben genoten maar ze zijn alleen geteld bij de werkvorm die ze gebruikte bij de afsluiting.

2.4.1 Begeleidingsduur

	CB25	CB
0 - 2 maand	0	3
2 - 4 maanden	3	0
4 - 6 maanden	1	3

6 – 8 maanden	1	0
8 – 10 maanden	3	2
10 – 12 maanden	2	3
12 – 14 maanden	1	1
14 – 16 maanden	0	0
16 – 18 maanden	0	0
18 – 20 maanden	0	0
20 – 22 maanden	0	2
22 – 24 maanden	0	2
Meer dan 24 maanden	0	1

Tabel 8: begeleidingsduur voor de afgesloten gezinnen

Een CB25 begeleiding heeft dit jaar nooit korter dan 3 maanden geduurd. Gemiddeld duurde een CB25 begeleiding tussen 5,8 maanden en 6,8 maanden. Een begeleiding bij CB duurde gemiddeld 10,2 en 11,6 maanden, iets minder dan de 12 maanden uit 2012. Er zijn grote verschillen in de duur van een begeleiding bij CB. Het stoppen van een begeleiding wordt dan ook door allerlei factoren bepaald (zie redenen van afsluiten).

2.4.2 De aanwezigheid van andere problemen in het gezin

	CB25	CB
Psychologisch functioneren moeder	6	7
Psychologisch functioneren vader	4	3
Cognitief functioneren moeder	1	8
Cognitief functioneren vader	0	6
Relationeel functioneren met huidige partner	5	2
Relationeel functioneren met ex-partner	4	5
Algemeen functioneren (bvb: sociaal, financieel, huisvesting, werk....)	5	8
Zeer ernstig schoolprobleem (bvb: ernstig schoolverzuim)	3	1
Individueel (psychiatrisch) probleem van een kind	4	4
Alcohol- en druggebruik moeder	0	1
Alcohol- en druggebruik vader	3	1
Alcohol- en druggebruik kind / jongere	3	1
Anderen	0	5
Totaal	13	17

Tabel 9: Overzicht van de andere problemen aanwezig in de gezinnen op het einde van de CB25-begeleiding

- Er zijn beduidend meer cognitieve problemen vast te stellen bij CB-begeleidingen dan bij CB25 begeleidingen.
- In bijna de helft van de begeleidingen, was het psychologisch functioneren van moeder een bijkomende factor.
- Problemen met ex-partners waren in 1/3^e van de gevallen een bijkomende factor of een thema.
- Bij 13 gezinnen van de 30 waren er ook zorgen over het algemeen functioneren in de maatschappij.
- Druggebruik speelde minder een rol in de begeleidingen van 2014.
- Al deze factoren tonen aan dat we gezinnen bereiken die niet alleen opvoedingsproblemen hebben maar waarbij er nog tal van andere problemen spelen.

2.4.3 Redenen van afsluiten

	CB25	CB
De doelen zijn bereikt	4	8
Geen consulterende relatie	8	0
Onvoldoende groeimogelijkheden omwille van beperking	1	4
Onvoldoende groeimogelijkheden omwille van onvoldoende draagkracht	2	2
Onveiligheid en onvoldoende bereidheid om er aan te werken	2	2
Andere	7	8
totaal	13	17

Tabel 10: Redenen van afsluiten voor het beëindigen van een begeleiding.

- Andere redenen om een begeleiding te stoppen waren omdat het gezin verhuisde buiten onze regio of omdat er naar een andere vorm van begeleiding werd doorverwezen.
- Geen enkele begeleiding van CB is gestopte omwille van een gebrek aan een consulterende relatie. Begeleiders geven vooral aan dat je met een gezinslid wel verder kan staan in je werkrelatie dan bij een ander. Gezien dit nog maar het eerste jaar is dat we dit gesplitst bevragen, kunnen niet vergelijken met vorig jaar.
- CB25 stopt wel als er te weinig engagement is, dit is wat we ook wensen.

2.4.4 Stand van zaken bij afsluiten

Deze gegevens zijn gebaseerd op een inschatting door de begeleider over het al dan niet bereikt zijn van de doelen.

	CB25	CB
Doelen zijn bereikt	8	3
Doelen zijn gedeeltelijk bereikt	6	6
Doelen werden niet bereikt	3	4
Totaal	13	17

Tabel 11: Evaluatie van de doelen bij afsluiten van de begeleiding

2.4.5 Vervolg hulpverlening en doorverwijzing

	CB25	CB
Er is verdere ondersteuning nodig.	12	14
Er is geen verdere ondersteuning nodig	1	3
Totaal	13	17

Tabel 12: Stappen in kader van verdere hulpverlening

In 87% van alle begeleidingen werd er dit jaar ingeschat dat verdere ondersteuning noodzakelijk was. Vorig jaar was dit 75%.

- Vanuit CB25 werd vooral doorverwezen naar: JAC (2x), JAR, Jeugdrechtbank, Internaat, YAR, OCJ, CAW (2x), CBAW, CGG en een particuliere therapeut.
- Vanuit CB werd vooral doorverwezen naar: CLB, GON, het Raster, baby mobiele werking (CKG De Schommel), TCK, psychiatrische residentiële voorziening, CKG residentieel, OOC, contextbegeleiding binnen de regio (2x), begeleid wonen (2x), internaat, CLB, residentiële voorziening binnen BJB, MPI en een MPK.

Er werd zowel hulpverlening voor als na de ITP opgestart:

Hulpverlening	CB25	CB
...voor de toegangspoort	6	5
...na de toegangspoort	4	7
Totaal	13	17

Tabel 13: Vervolghulpverlening voor en na de de Integrale Toegangspoort

2.4.6 Werd er gewerkt rond veiligheid?

	CB25	CB
Er is verdere ondersteuning nodig.	12	14
Er is geen verdere ondersteuning nodig	1	3
Totaal	13	17
Tabel 12: Stappen in kader van verdere hulpverlening		

Tabel 14: Veiligheid in de gezinnen bij het afsluiten van de begeleiding.

- In 65 % van de gevallen werd er aan veiligheid gewerkt.
- In 23% van opgestarte begeleiding schatte de begeleider de situatie als voldoende veilig in bij het afsluiten van de begeleiding.
- In 44% van de onveilige situaties schatte de begeleider de leefbaarheid in het gezin als veilig in op moment van afsluiting van een begeleiding.

2.4.7 Werken met netwerk

Bij CB25 in 9 van de 13 begeleiding is gewerkt rond netwerk, bij één begeleiding was dit in functie van veiligheid.

Bij CB is er bij 11 van de 17 begeleidingen gewerkt rond netwerken was dit bij 3 gezinnen in functie van veiligheid.

In de volgende tabel zien we vooral welke acties werden uitgevoerd in het werken met netwerk.

Netwerk	CB25	CB

...bespreekbaar gemaakt	9	11
...in kaart gebracht	5	6
...verterkt of uitgebreid	0	4
...geactiveerd	1	2
Overig	0	1
Totaal	13	17

Tabel 15: Hoe hebben we gewerkt met het netwerk in een begeleiding?

- Alvorens je aan het netwerk kan werken of uitbreiden moet je ze eerst in kaart brengen of minstens bespreken. Vandaar dat de cijfers in dalende lijn gaan.
- Het valt op dat het netwerk in 2/3^e van de begeleiding een thema is dat wordt besproken.
- Vanaf 2015 gaan we bij CB-gezinnen altijd het netwerk bevragen. Bij CB25 wordt dit niet verwacht en laten we dit afhangen van de doelen.

vzw Amber

Amber Begeleidingsdienst Regio Leuven

Context Begeleiding (CB)

Context Begeleiding Autonoom Wonen (CBAW)

Tiensesteenweg 88 , 3360 korbeek-Lo

Tel: 016/23.50.94 Fax: 016/23.06.40

www.ambervzw.be

rek.nr.: 001-3066865-92

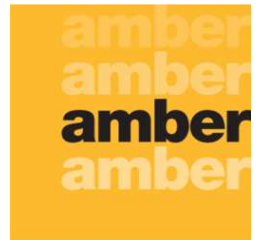
RPR Leuven: 0425.451.205

directie@ambervzw.be

admin@ambervzw.be

cb@ambervzw.be

cbaw@ambervzw.be

CONTEXTBEGELEIDING AUTONOOM WONEN

3 Jaarverslag Contextbegeleiding Autonom Wonen

3.1 Inleiding

Wanneer we terugblikken op het werkingsjaar 2013 kunnen we bij verschillende thema's stilstaan. Het werkjaar 2013 stond in het teken van de opstart van het Experimenteel Modulair Kader (EMK). Onze twee werkvormen BZW en BZW-40 kregen een nieuwe benaming, CBAW en CBAW-40.

Naast het begeleidingswerk an sich werd er in 2013 een aanzet gegeven om tot een nieuw pedagogisch profiel te komen. Uit het jaarverslag van 2012 werd duidelijk dat de positie van de begeleider meer en meer verschuift. We dienen ons hiervan bewust te zijn en er ook bewust mee om te gaan. Vanuit deze vaststellingen kwam de vraag: 'Op welke manier werken wij met jongeren en hun context?' Vanuit deze vraag werd er gebrainstormd over theorieën en stromingen die ons werk richting geven. De start voor het uitwerken van een integratief kader was gegeven.

Dit jaarverslag integreert de cijfers van beide werkvormen en de inhoudelijke uitwerking van het integratief kader. De registratie werd zoveel mogelijk op elkaar afgestemd om vergelijking mogelijk te maken. De resultaten kunnen gelezen worden in hoofdstuk 2: 'jaaroverzicht van de begeleide jongeren'. Hoofdstuk 3: "inhoudelijk deel" gaat dieper in op de aanzet die in 2013 gegeven werd voor de uitwerking van een integratief kader.

3.2 Jaaroverzicht van de begeleide jongeren

3.2.1 Inleiding

Vorig jaar kozen we voor een nieuw registratiesysteem dat ook dit jaar gebruikt werd. Het systeem onderscheidt de starters van de stoppers en splitst beide categorieën nog eens op tussen de 2 werkvormen. De registratievragen werden wel op elkaar afgestemd om vergelijking mogelijk te maken.

Aangezien 2012 een opstartjaar was voor CBAW-40 werden er nog geen gegevens van stoppers geregistreerd. Dit jaar zal ook de stopregistratie voor CBAW-40 opgenomen worden in het jaarverslag. Dit maakt vergelijking tussen de beide werkvormen mogelijk. Naar de toekomst toe willen we het registratiesysteem nog een laatste update geven en starters met stoppers kunnen vergelijken. Momenteel gaat dit over andere begeleidingen waardoor vergelijking niet mogelijk is.

In wat volgt, geven we de informatie voor het werkjaar 2013 weer.

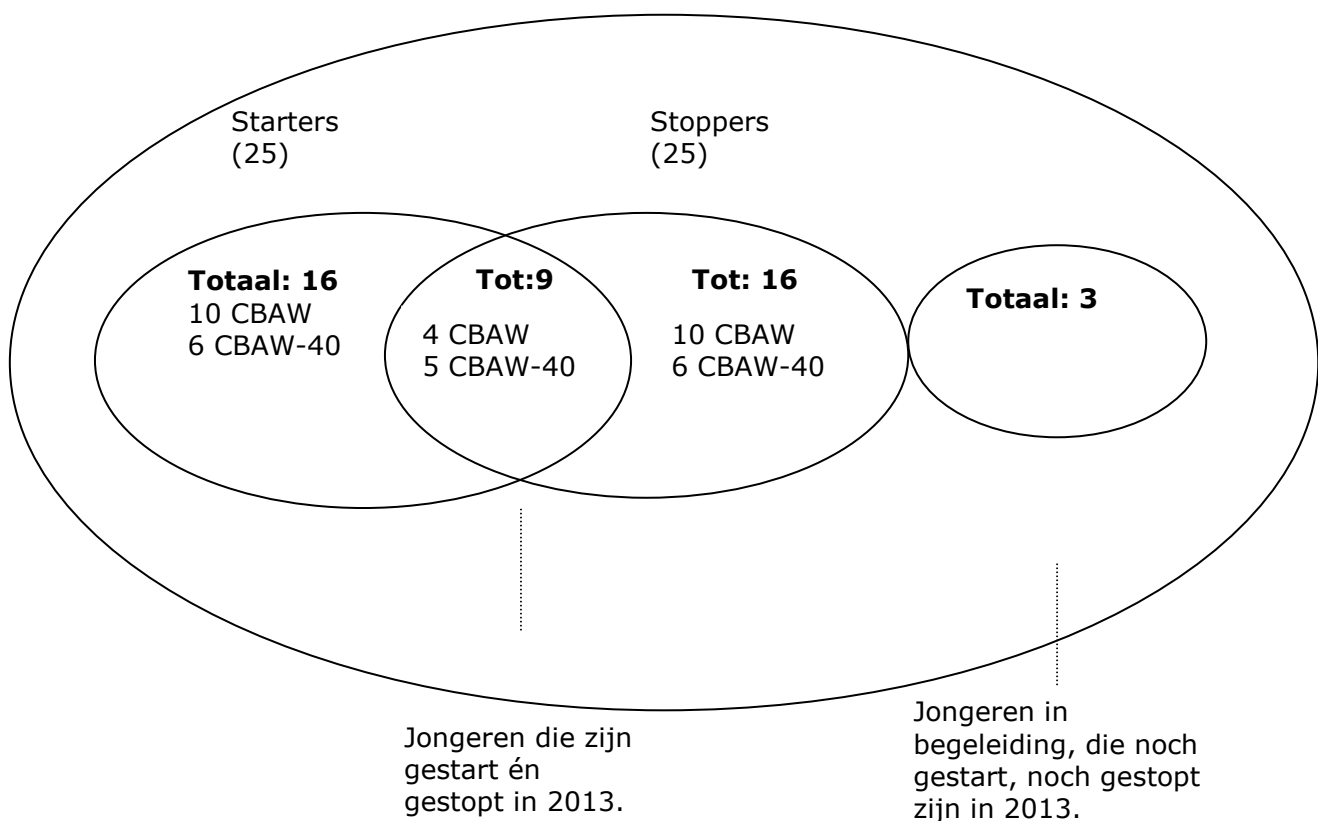
3.2.2 Jaaroverzicht

3.2.2.1 Algemeen

In 2013 begeleidden we in totaal 44 jongeren in de werkvorm Contextbegeleiding Autonoom Wonen (CBAW) en CBAW-40.

Er zijn 25 jongeren gestart in 2013. Dit waren er 14 in CBAW en 11 in CBAW-40. Hiervan zijn 9 jongeren gestart en gestopt in 2013. Van deze 9 zijn er 4 stoppers in CBAW en 5 stoppers in CBAW-40

In totaal zijn er 25 jongeren gestopt met de begeleiding in 2013, waarvan 14 jongeren reeds gestart waren in 2012 en 2 jongeren in 2011. Daarnaast zijn er nog 3 jongeren die in 2013 in begeleiding waren, maar die in 2011 en 2012 reeds startten met CBAW en waarschijnlijk in 2014 stoppen. Zij werden noch bij de "starters", noch bij de "stoppers" geregistreerd.

Vorig jaar werd de bezetting gekleurd door het opstartjaar van BZW-40 (nu CBAW-40). De totale bezetting, over beide werkvormen heen, bedroeg toen 85,83%. Na correctie omwille van het opstartjaar werd dit cijfer 91,42%. In 2013 deden we het zelfs nog iets beter. De bezetting over de werkvormen heen, voor 24 begeleidingen, bedroeg 92,57%.

3.2.2.2 *Info met betrekking tot de starters in 2013*

3.2.2.2.1 Identificatie verwijzer

	CBAW	CBAW-40	Totaal
Comité Bijzondere Jeugdzorg	7	8	15
Jeugdrechtbank	7	3	10
Totaal	14	11	

Bij de 25 jongeren die in 2013 hun begeleiding startten, stellen we vast dat 10 van hen verwezen werden door consulenten van de Sociale Dienst Jeugdrechtbank (SDJ). De overige 15 jongeren werden door consulenten van het Comité voor Bijzondere Jeugdzorg (CBJ) aangemeld. Bij CBAW zien we een gelijke verdeling tussen de jongeren doorverwezen door het CBJ of SDJ. Bij CBAW-40 zien we dat de meeste jongeren (8) verwezen werden door een consulent van het CBJ. Slechts 3 jongere werd verwezen door een consulent van de Sociale Dienst Jeugdrechtbank.

In tegenstelling tot vorig jaar wordt er voor CBAW-40 opvallend **minder** verwezen vanuit de consulenten van de Sociale Dienst Jeugdrechtbank.

Van de 25 jongeren werden er 20 verwezen vanuit het bestuurlijk arrondissement Leuven. Vanuit het bestuurlijk arrondissement Brussel en Hasselt werden 4 jongeren verwezen, vanuit het arrondissement Turnhout en Mechelen werd 1 jongere verwezen. Deze cijfers zijn gelijklopend met die van vorig jaar.

3.2.2.2 Identificatie cliënt

a) Geslacht

In 2012 startten er ongeveer evenveel jongens (11) als meisjes (10). In 2011 waren dit nog meer jongens dan meisjes (11 versus 6). Voor 2013 zien we een grote verschuiving naar de andere kant. Er startten 8 jongens en 17 meisjes waarvan de verdeling tussen beiden werkvormen ongeveer gelijk verdeeld is. Voor CBAW startten er 9 meisjes voor CBAW-40 8. Er startten 5 jongens in CBAW en 3 meisjes in CBAW-40. Voor deze verschuiving hebben we voorlopig geen verklaring.

	CBAW	CBAW-40	Totaal
meisjes	9	8	17
jongens	5	3	8
Totaal	14	11	

b) Leeftijd bij de start

In totaal waren 18 jongeren minderjarig op het moment dat ze startten met één van beide werkvormen, 2 jongeren startten met uitzondering voor hun 17 jaar. Van de meerderjarigen waren alle jongeren 18 jaar. De verdeling ziet er dan als volgt uit:

	CBAW	CBAW-40	Totaal
16,5 jaar – 17 jaar	1	1	2
17 jaar – 17,5 jaar	4	3	7
17,5 jaar – 18 jaar	4	5	9
18 jaar – 18,5 jaar	4	2	6
18,5 jaar – 19 jaar	1	0	1
19 jaar – 19,5 jaar	0	0	0
Totaal	14	11	

Net als vorig jaar kunnen we vaststellen dat er weinig verschil is in leeftijd tussen de beide werkvormen. De leeftijd van de

c) Origine

Bij de etnische afkomst stellen we vast dat er van de 25 geregistreerde starters 18 van Belgische afkomst zijn. Verder startten er 7 jongeren die van niet-Belgische afkomst zijn.

Zij (allemaal meisjes) zijn van Aziatische, Afrikaanse (Nigeria en Ghana), Turkse en gemengde (Rusland en Spanje) afkomst. Deze jongeren van niet-Belgische afkomst worden begeleid in de beide werkvormen 5 meisjes in CBAW en 2 in CBAW-40.

Bovenstaande cijfers gaan puur over origine en zeggen niets over de nationaliteit van onze jongeren.

d) Hulpverleningsverleden

We registreerden het hulpverleningsverleden van de opstartende jongeren.

	CBAW	CBAW-40	Totaal
Neen	2	0	2
Ja	12	10	22
Onbekend	0	1	1

Van 2 jongeren weten we dat ze geen hulpverleningsverleden hebben voor de opstart van CBAW, voor 1 jongere zijn deze gegevens onbekend. Deze 3 jongeren zullen in de verdere cijfers van het hulpverleningsverleden niet opgenomen worden. Voor 22 van de 25 starters is er sprake van een hulpverleningsverleden binnen of buiten de Bijzondere Jeugdzorg. Opvallend is het verschil tussen CBAW en CBAW-40 wat de residentiële hulpverlening betreft.

HV binnen BJB	CBAW	CBAW-40	Totaal
Thuisbegeleiding	5	4	9
Crisishulp aan huis	2	3	5
Residentie BJB	6	2	8
Gemeenschapsinrichting	3	0	3
Pleeggezin	2	0	2

Vorig jaar was er een opvallend verschil voor de ambulante hulpverlening die plaatsvond voor de opstart van de begeleiding. Dit jaar valt het op dat er 9 jongeren van de 25 reeds samenwerkten met een thuisbegeleidingsdienst. Deze jongeren zijn gelijk verdeeld onder de 2 werkvormen. Voor de residentiële plaatsingen is er een opvallend verschil tussen beide werkvormen. Slechts 2 van de 11 starters voor CBAW-40 kende een residentiële plaatsing binnen de Bijzondere jeugdzorg. Voor CBAW gaat het over 11 plaatsingen in verschillende hulpverleningsvormen. Let op: het gaat hier niet om absolute cijfers, 1 jongere kan in verschillende hulpverleningsvormen geplaatst zijn. Onderstaand overzicht geeft een concreter beeld over het aantal plaatsingen voor beide werkvormen.

Bij de registratie van de hulpverlening die buiten de Bijzonder Jeugdzorg voor kwam, zijn er geen opvallende verschillen. Bij deze cijfers valt, net als vorig jaar, op dat 8 van de 25 opstartende jongeren begeleid werden binnen de psychiatrie. Ook de plaatsingen buiten de Bijzondere Jeugdzorg werden opgenomen in onderstaande tabel:

Aantal plaatsingen	CBAW	CBAW-40	Totaal
Geen	4	6	10
1 tot 3	9	4	13
Meer dan 3	1	0	1
Onbekend	0	1	1

De cijfers uit de bovenstaande tabel geven ons een ander zicht op de eerder vermelde cijfers van het hulpverleningsverleden. Iets meer dan 50% van de jongeren die startten in 2013 werden in het verleden geplaatst in een voorziening binnen of buiten de Bijzondere Jeugdzorg. Ongeveer 2/3 startte binnen de begeleidingsvorm CBAW. Dit is niet zo onlogisch aangezien starten vanuit het netwerk een voorwaarde is van de werkvorm CBAW-40.

e) Onderwijs

In vergelijking met vorig jaar zijn ook dit jaar het merendeel van de jongeren bezig met het voltooien van een opleiding. De jongeren zijn als volgt verdeeld over de verschillende onderwijsvormen: 17 voltijdse studenten, 2 leercontract, 1 deeltijds en 1 iemand was zich aan het voorbereiden op middenjury. De overige 4 jongeren zijn voortijdig met hun opleiding gestopt. Opvallend is dat de 10 jongeren van CBAW-40 die nog met een opleiding bezig op één na allemaal voltijds studenten zijn in het ASO (3), BSO (3) en TSO (3).

	CBAW	CBAW-40
Nog bezig met onderwijs	11	10
Opleiding voltooid	0	0
Opleiding voortijdig onderbroken	3	1

f) Statuut en inkomsten

Studenten hebben per definitie geen inkomsten wanneer ze starten binnen één van beide werkvormen. Er zijn 16 jongeren die een verblijfssubsidie kregen oww de start van de

begeleiding en dus ook minderjarig zijn, 3 anderen kregen leefloon bij de start van de begeleiding. Verder zijn er 5 jongeren zonder inkomsten, zij zijn niet-uitkeringsgerechtigd of in hun wachttijd en heeft 1 jongere inkomen omwille van deeltijds werken en studeren.

g) Delicten/druggebruik

	CBAW	CBAW-40	Totaal
Geen delicten	7	11	18
Wel delicten	4	0	4
Onbekend	3	0	3

Van de 5 starters zijn er slechts 4 jongeren die delicten pleegden die ook geregistreerd zijn bij de politie. Voor 3 van de 4 jongeren gaat het over drugsdelicten.

Wat drugsgebruik betreft, stellen we vast dat er 12 jongeren aangeven geen drugs te gebruiken, 10 jongeren gebruiken wel drugs. Van deze 10 zijn er 2 die problematisch gebruik vertonen en 8 die occasioneel drugs gebruiken. Voor 3 jongeren is het onbekend of zij al dan niet met drugs in aanraking komen.

3.2.2.3 Informatie over de stoppers van 2013

3.2.2.3.1 Verblijfplaats en huisvesting jongere

Het is belangrijk om te weten dat de registratie hier over gaat van de starters van 2013 naar de stoppers van 2013. Dit wil zeggen dat het over andere jongeren en begeleidingen gaat. Vorig jaar waren er slechts 2 jongeren die zowel hun start als einde van de begeleiding in hetzelfde jaar hadden. Dit jaar waren er 9 jongeren die in 2013 opstarten en ook stopten met hun begeleiding. Punt 2.2.3.2.1 verblijfplaats bij de start, heeft nog betrekking op de starters van 2013. Vanaf punt 2.2.2.2 schakelen we over naar de stoppers van 2013. Voor de werkvorm CBAW-40 waren er vorig jaar slechts 2 stoppers omwille van het opstartjaar. Dit jaar kunnen we binnen deze werkvorm 11 stoppers noteren. Voor CBAW zijn er 14 stoppers in 2013.

Verblijfplaats bij start

Bij de start van de begeleiding (starters 2013) woonden 21 van de 25 jongeren in hun context: 8 in hun gezin, 6 bij familie, 2 bij vrienden en 5 bij hun partner. Daarnaast woonden 2 jongeren reeds alleen bij de opstart, woonde 1 jongere in een pleeggezin en 1

in een residentiële voorziening. Het is opvallend dat 21 jongeren vanuit hun context starten en er tussen de beide werkvormen nauwelijks een verschil te merken is. Voor CBAW-40 kunnen we dit verwachten vanuit de voorwaarden van de werkvorm. In vergelijking met vorig jaar (13 op 21 jongeren) is dit aantal gestegen. We willen hier graag verder op in gaan in de paragraaf 'netwerk en begeleidingsthema's'.

In een overzicht ziet dat er als volgt uit:

	CBAW	CBAW-40
Gezin	3	5
Familie	3	3
Vrienden	1	1
Partner	3	2
Woont alleen	2	0
Pleeggezin	1	0
Residentiële voorziening	1	0
Totaal	14	11

Duur van de fase voorafgaand aan het zelfstandig wonen

Voor 2 jongeren kunnen we de duur van de voorbereidingsfase niet in kaart brengen, zij hebben nooit alleen gewoond. Het spreekt voor zich dat zij in de onderdelen rond huisvesting niet besproken zullen worden. Nog eens 2 jongeren woonden reeds alleen bij de start van de begeleiding. Zij hadden geen voorbereidingsfase maar zullen verder wel opgenomen worden.

De overige jongeren verdelen zich als volgt, 5 jongeren met een voorbereidingsfase van 10-12 weken, voor 13 jongeren duurde deze fase meer dan 3 maanden. Verder is er 1 jongere die reeds na 5-6 weken alleen ging wonen.

In januari 2012 werd er een besluit van de Vlaamse regering goedgekeurd. In dit besluit staan de voorrangregels van de sociale huisvestingsmaatschappijen opgesomd. Jongeren met een CBAW statuut krijgen voorrang op een sociale woning en komen bovenaan de wachtlijst terecht. Uit bovenstaande cijfers blijkt dat deze voorrangregel geen invloed heeft op de duur van de voorbereidingsfase. We zullen in de volgende onderdelen de rol van sociale huisvesting verder bekijken.

Woonsituatie

Uit onderstaande tabel blijkt dat 23 van de 25 jongeren alleen gewoond hebben tijdens de begeleiding. In de eerste rij kan je zien dat 21 van deze 25 jongeren op het einde van de begeleiding nog steeds alleen wonen.

	CBAW	CBAW-40	Totaal
De jongere woont momenteel nog steeds alleen	13	8	21
De jongere heeft alleen gewoond maar woont op het einde van de begeleiding niet meer alleen	0	2	2
De jongere heeft nooit alleen gewoond	1	1	2
Totaal	14	11	25

Wat de eerste eigen woonsituatie betreft kunnen we vaststellen dat 9 jongeren een studio huurden en 10 jongeren op een appartement terecht kwamen. Verder huurden 3 jongeren een kamer en huurde 1 jongere een huis. Wanneer we gaan kijken naar de aard van het huurcontract valt het verschil tussen beiden werkvormen op. Voor CBAW werden er 7 contracten op de privémarkt afgesloten, voor CBAW-40 maar 2. Voor CBAW werden 5 contracten via de sociale huisvesting afgesloten, voor CBAW-40 waren dat er 8.

Voor 1 jongere is de aard van het huurcontract onbekend. Vorig jaar waren er, omwille van de recente invoering van de voorrangsregel, slechts 2 stoppers die reeds een huurcontract via de sociale huisvestingsdienst verkregen. De verandering van deze cijfers ten opzicht van vorig jaar kan verklaard worden door de nieuwe wetgeving rond huisvesting die sinds januari 2012 van start ging.

Op het einde van de begeleiding blijkt dat 11 jongeren tot het afsluiten van de begeleiding in hun eerste gehuurde woning verbleven, 12 jongeren verhuisden echter tijdens de begeleiding. Opvallend is het verschil tussen beide werkvormen, 9 jongeren van CBAW verhuisden versus 3 jongeren van CBAW-40. Deze verschuiving geeft nieuwe resultaten voor de aard van de woning. In volgende tabel een overzicht:

	CBAW 1 ^e eigen woonsituatie	CBAW woonst bij einde begeleiding	CBAW-40 1 ^e eigen woonsituatie	CBAW-40 woonst bij einde begeleiding
Kamer	3	1	0	0
Studio	4	3	5	2
Appartement	6	8	4	5
Huis	0	1	1	1
Partner	0	0	0	1
Andere	0	0	0	1
Totaal	13	13	10	10

Van de 23 jongeren zijn er 13 die, voor hun 1e woonsituatie, een huurcontract via de sociale huisvestingsdienst kregen. Wanneer we de woonst bij het einde van de begeleiding bekijken, blijkt dat er 17 jongeren huurden via de sociale huisvestingsdienst. Dit wil zeggen dat er nog eens 4 jongeren van een woonst op de privémarkt overschakelden naar een sociale woning.

Huurprijzen van de woonsituatie

De huurprijzen van deze woningen (exclusief extra kosten aan elektriciteit, gas en water) variëren. Een overzicht kan dit verduidelijken:

	CBAW-40 2013	CBAW 2013	CBAW 2012
Tot 150 euro	0	2	1
175 – 200 euro	0	1	0
200 – 225 euro	1	0	1
225 – 250 euro	2	0	2
250 – 275 euro	4	4	0
275 – 300 euro	1	1	0
325 – 350 euro	1	2	4
375 – 400 euro	0	1	2
Vanaf 400 euro en meer	1	2	1
Totaal	10	13	13

De jongeren die minder dan 150 euro per maand betalen, zijn een studente die gebruik maakt van een gesubsidieerd kot via de Katholieke Universiteit van Leuven en een

jongere die een studio huurt via de sociale huisvestingsdienst. We kunnen vaststellen dat de huurprijzen lager liggen dan vorig jaar. Van de 23 jongeren zijn er 16 die minder dan 300 euro huur per maand betalen. We zien een klein verschil tussen de beide werkvormen voor de huurprijzen die hoger liggen dan 300 euro, 5 jongeren voor CBAW en 2 jongeren voor CBAW-40. De verschillen in huurprijzen ten opzichte van vorig jaar kunnen verklaard worden door de verschuiving in de aard van het huurcontract. Wanneer jongeren een sociale woning krijgen, wordt de huurprijs berekend op basis van hun inkomsten. Aangezien veel jongeren een leefloon of onderhoudstoelage hebben (zie punt 2.2.2.2 f), betalen ze de minimum huurprijs.

3.2.2.3.2 Begeleidingsgegevens

Begeleidingsduur

Vorig jaar hadden we voor de werkvorm CBAW-40 slechts 2 stoppers die vroegtijdig uit het project stapten. Dit jaar kunnen wel voor beide werkvormen gegevens noteren. Voor CBAW-40 werden de begeleidingsduur in weken uitgedrukt, om vergelijking mogelijk te maken hebben we deze voor het jaarverslag omgezet in maanden.

De begeleidingsduur kunnen we als volgt weergeven:

	CBAW	CBAW-40	Totaal
3-4 maanden	1	0	1
4-5 maanden	1	0	1
5-6 maanden	1	0	1
6-7 maanden	0	2	2
8-9 maanden	0	1	1
9-10 maanden	1	1	2
10-11 maanden	2	0	2
11-12 maanden	3	5	8
12-13 maanden	1	0	1
13-14 maanden	2	0	2
14-15 maanden	0	1	1
18-19 maanden	0	1	1
Meer dan 24 maanden	2	0	2
Totaal	14	11	25

We kunnen vaststellen dat er 18 begeleidingen minder dan een jaar duurden. Van deze 18 zijn er 3 begeleidingen die minder dan 6 maanden geduurd hebben. De korte duur heeft te maken met het afbreken van de begeleiding omwille van een plaatsing, demotivatie van de jongere en het bereiken van de leeftijd van 18 zonder vraag voor een verlenging. Er zijn 4 begeleidingen die tussen 1 jaar en 1,5 jaar geduurd hebben, slechts 3 begeleidingen duurden langer dan 1,5 jaar. We kunnen verwachten dat de begeleidingsduur voor CBAW-40 lager zal liggen dan voor CBAW aangezien CBAW-40 gekenmerkt wordt door een vooropgestelde begeleidingstermijn van 40 weken + 10 weken nazorg. Uit bovenstaande cijfers kunnen we vaststellen dat 5 van de 14 stoppers voor CBAW een begeleiding langer dan 1 jaar hadden. Voor CBAW-40 duurden 2 van de 11 begeleidingen langer dan een jaar.

De voorbije jaren werd de gemiddelde begeleidingsduur gemeten aan de hand van de cijfers van de werkvorm CBAW.

Een overzicht van de gemiddelde begeleidingsduur voor CBAW van de voorbije jaren:

2013	11,6 maanden
2012	14 maanden
2011	14 maanden
2010	10,4 maanden
2009	9,5 maanden
2008	10,9 maanden
2007	8 maanden
2006	14 maanden
2005	12,5 maanden

Dit jaar kunnen we voor het eerst een vergelijking maken tussen beide werkvormen. Wanneer we enkel naar CBAW kijken, zouden we stellen dat de gemiddelde begeleidingsduur sterk gedaald is. We moeten bij dit gemiddelde rekening houden met 2 uitersten: 2 begeleidingen duurden 24 maanden, 3 begeleidingen werden afgebroken na minder dan 5 maanden. Omdat gemiddelden sterk beïnvloed worden door de uiterste waarden, willen we over beide werkvormen heen graag de mediaan nemen om een meer accuraat beeld te krijgen.

	CBAW	CBAW-40	Mediaan beiden
2013	12,5 maanden	11 maanden	11 maanden

Uit bovenstaande gegevens kunnen we vaststellen dat de gemiddelde begeleiding na 11 maanden kan afgerond worden. Het verschil tussen CBAW en CBAW-40 is relatief klein.

Vervolghulpverlening

De cijfers rond vervolghulpverlening liggen volledig in de lijn met de cijfers van vorig jaar. Slechts 3 jongeren werden niet doorverwezen naar vervolghulpverlening.

Er wordt het meest samengewerkt met het JAC (10 jongeren) en het OCMW (15 jongeren) om vervolghulp aan te bieden.

Het OCMW is ook tijdens de begeleiding al een betrokken partij omdat jongeren vanaf 18 jaar bij hen leefloon aanvragen. Op het einde van de begeleiding blijkt dat 20 van de 25 stoppers leefloon krijgt. Dit maakt het OCMW een logische partij in kader van vervolghulpverlening.

3.2.2.3.3 Netwerk en begeleidingsthema's

In 2012 werden de eerste begeleidingen van CBAW-40 opgestart. Van bij de start van de begeleiding wordt hier nauw samengewerkt met het netwerk in kader van de doelstellingen van jongeren en de begeleidingsthema's. De jaarregistratie geeft ons een zicht op de aanwezigheid van dit netwerk en de thema's waarop ze actief zijn. We kozen er voor om het netwerk en de begeleidingsthema's voor beide werkvormen te registreren. We geven een samenvatting van de resultaten zonder mogelijke conclusies weer te geven. Omwille van de complexiteit van deze registratie willen we het document voor volgend jaar optimaliseren.

Er werd een onderscheid gemaakt tussen 3 soorten netwerk:

- Geëngageerd netwerk
Dit zijn netwerkleden die zich vast opgeven bij het intakegesprek om samen met de jongere na te denken over de doelstellingen voor de jongere en/of zichzelf.
- Betrokken netwerk
Dit zijn netwerkleden die ingeschakeld worden om te helpen bij de verwezenlijking van de doelen van de jongere of zijn geëngageerd netwerk. Toch hebben deze netwerkleden zelf geen engagement binnen de begeleiding uitgesproken.
- Andere relevante personen:
- Dit zijn netwerkleden die belangrijk zijn voor de jongere in de begeleiding. Mogelijks komen zij voor in de doelstellingen van de jongere, maar zij nemen noch een geëngageerde, noch een betrokken houding aan.

De begeleidingsthema's worden onderverdeeld in 2 groepen:

1. Voorbereiding op het zelfstandig wonen:

Administratie, Financiën, Dagbesteding, Huisvesting, Huishouden, Gezondheid, Geen van bovenstaande.

2. Loslaten in verbondenheid:

Communicatie, contact met context, emotionele thema's, geen van bovenstaande.

Bij de interpretatie van de cijfers is het belangrijk om te weten dat 1 persoon zich voor meerdere thema's kan engageren.

Geëngageerde netwerkleden en hun begeleidingsthema's

Bij de start van de begeleiding

In de onderstaande tabel zien we het verschil tussen de werkvorm CBAW en CBAW-40 wat het geëngageerde netwerk voor de starters betreft. Het is niet zo verrassend dat er voor jongeren in CBAW-40 meer netwerk geëngageerd is. Dit is één van de voorwaarden om met de begeleiding te kunnen starten. Voor de 14 starters van CBAW werden 7 netwerkfiguren opgegeven, voor 8 jongeren is er geen geëngageerd netwerk, voor 3 jongeren werden geen gegevens geregistreerd. Voor de 11 starters van CBAW-40 werden 19 netwerkfiguren geregistreerd. Dit wil zeggen dat er in totaal 14 begeleidingen van de 25 geëngageerde netwerkleden hebben.

	CBAW	CBAW-40
Moeder	4	7
Vader	0	5
Broer(s)	0	1
Zus(sen)	1	2
Grootouder(s)	1	1
Tante's en/of Nonkels	0	3
Pleegouders	1	0
Totaal	7	19
Geen	8	0
Niet ingevuld	3	0

Deze netwerkleden engageren zich voor verschillende begeleidingsthema's. Voor de werkvorm CBAW engageren de 7 netwerkleden zich voor 13 begeleidingsthema's. Opvallend is het verschil met de netwerkleden van CBAW-40. De 19 netwerkleden

engageren zich voor 53 begeleidingsthema's. In tegenstelling tot vorig jaar zijn er geen thema's die opvallend meer door het geëngageerde netwerk worden opgenomen.

Tijdens de periode van zelfstandig wonen

In de onderstaande tabel zien we het verschil tussen de werkvorm CBAW en CBAW-40 wat het geëngageerde netwerk bij de stoppers betreft. Op het eerste zicht lijkt het verschil tussen beide werkvormen klein. Wanneer we kijken naar het aantal begeleidingen waarover deze netwerkliden zich verdelen, kunnen we wel een verschil vaststellen. Voor CBAW verdelen de 10 netwerkliden zich over 5 begeleidingen voor CBAW-40 verdelen de 13 netwerkliden zich over 9 begeleidingen. Verder valt op dat ouders de grootste groep vormen; nl. 17 van de 23 geëngageerde netwerkliden met een duidelijk verschil tussen CBAW en CBAW-40.

	CBAW	CBAW-40
Moeder	3	8
Vader	2	4
Broer(s)	1	0
Zus(sen)	1	0
Partner	1	1
Tante's en/of Nonkels	1	0
Vrienden/kennissen	1	0
Totaal	10	13
Geen	9	2

Wanneer we gaan kijken welke begeleidingsthema's deze netwerkliden opnemen blijkt dat deze netwerkliden niet allemaal thema's opnemen. Het zou kunnen dat zij zich engageren voor andere thema's dan diegene vernoemd in paragraaf 2.2.3.3.

Betrokken netwerkliden en hun begeleidingsschema's

Bij de start van de begeleiding

Wanneer we de cijfers van het betrokken netwerk voor beide werkvormen bekijken, stellen we vast dat er voor CBAW in 4 begeleidingen netwerkliden betrokken zijn. Voor CBAW-40 zijn er in 3 van de 11 begeleidingen betrokken netwerkliden aanwezig bij de

start van de begeleiding. Het aantal netwerkleden per werkvorm is tegenovergesteld aan de geëngageerde netwerkleden. Voor CBAW zijn er 10 betrokken netwerkleden, voor CBAW-40 zijn dit er 4.

	CBAW	CBAW-40
Moeder	5	0
Vader	0	1
Zus(sen)	1	0
Partner	2	0
Grootouder(s)	0	2
Pleegouder(s)	1	0
Stiefvader	1	0
Stiefmoeder	0	1
Totaal	10	4
Geen	7	8
Niet ingevuld	3	0

Deze netwerkleden engageren zich voor verschillende begeleidingsthema's. Voor de werkvorm CBAW worden de 10 netwerkleden betrokken bij 16 begeleidingsthema's. Voor CBAW-40 worden de 4 netwerkleden betrokken bij 7 begeleidingsthema's.

Tijdens de periode van zelfstandig wonen

Wanneer we de cijfers van het betrokken netwerk voor beide werkvormen bekijken, stellen we vast dat er voor CBAW in 9 begeleidingen netwerkleden betrokken zijn. Voor CBAW-40 zijn er in 6 van de 11 begeleidingen betrokken netwerkleden aanwezig bij de start van de begeleiding. Het aantal netwerkleden per werkvorm is tegenovergesteld aan de geëngageerde netwerkleden. Voor CBAW zijn er 15 betrokken netwerkleden, voor CBAW-40 zijn dit er 9.

	CBAW	CBAW-40
Moeder	5	1
Vader	2	1
Zus(sen)	1	0
Partner	3	3
Grootouder(s)	1	1

Tante's en/of nonkels	0	1
Stiefvader	1	0
Vrienden en kennissen	0	1
Halfzus(sen)	1	0
Medestudenten	0	1
Andere	1	0
Totaal	15	9
Geen	6	5

Deze netwerkleden engageren zich voor verschillende begeleidingsthema's. Voor de werkvorm CBAW worden de 15 netwerkleden betrokken bij 22 begeleidingsthema's. Voor CBAW-40 worden de 9 netwerkleden betrokken bij 15 begeleidingsthema's.

Andere netwerkleden

Bij start van de begeleiding

Wat het aantal andere netwerkleden betreft, zien we, in tegenstelling tot vorig jaar, dat de werkvorm CBAW-40 de overhand neemt. Bovendien worden de 27 netwerkleden verdeeld over de 11 opgestarte begeleidingen. Bij CBAW zijn er 17 netwerkleden voor 5 begeleidingen, voor 6 begeleidingen werden er geen 'andere netwerkleden' opgegeven, de drie overige begeleidingen werden niet ingevuld op dit onderdeel.

	CBAW	CBAW-40
Moeder	0	3
Vader	2	2
Broer(s)	2	3
Zus(sen)	2	3
Partner	2	3
Grootouder(s)	2	2
Tante's en/of nonkels	1	1
Neven/ nichten	1	1
Vriend(en)/ kenis(sen)	0	2
Stiefvader	1	0
Stiefmoeder	1	2
Stiefzus(sen)	1	1

Halfzus(sen)	0	2
Halfbroer(s)	0	2
Medestudenten	1	0
Andere	1	0
Totaal	17	27
Geen	6	0
Niet ingevuld	3	0

Tijdens de periode van zelfstandig wonen

Wat het aantal andere netwerkleden betreft kunnen we vaststellen dat er in de werkvorm CBAW 23 andere netwerkleden over 12 begeleidingen verdeeld worden. Voor CBAW-40 zijn er 21 andere netwerkleden te verdelen over 11 begeleidingen. Dit wil zeggen dat er voor beide werkvormen gemiddeld (per begeleiding met netwerkleden) 2 andere netwerkleden opgegeven worden.

	CBAW	CBAW-40
Moeder	3	0
Vader	2	2
Broer(s)	3	4
Zus(sen)	4	3
Partner	3	0
Grootouder(s)	2	3
Tante's en/of nonkels	0	1
Vriend(en)/ kenis(sen)	4	3
Stiefvader	1	0
Stiefmoeder	0	1
Halfzus(sen)	0	1
Halfbroer(s)	0	1
Collega's	0	1
Medestudenten	1	1
Totaal	23	21
Geen	2	2

Algemene conclusie netwerkleden

Wat de netwerkleden betreft, stellen we vast dat de cijfers toch enigszins verschillen met deze van vorig jaar.

- We kunnen voor de starters spreken van een stijging in het aantal netwerkleden. In 2012 werden bij de 21 starters 49 netwerkleden opgegeven. In 2013 zijn dit er 84 voor 25 starters.
- In 2012 vonden we de geëngageerde en betrokken netwerkleden vooral terug bij CBAW-40 begeleidingen. In 2013 kunnen we vaststellen dat er meer betrokken netwerkleden voorkomen binnen de CBAW begeleidingen.
- De groep andere netwerkleden is in tegenstelling tot vorig jaar niet meer het grootst voor de werkvorm CBAW.

- Algemeen kunnen we stellen dat het werken met netwerk grote evoluties heeft gekend doorheen het jaar 2013. We kunnen deze vaststellingen niet toeschrijven aan oorzakelijke verbanden. Wat we in 2013 zeker konden vaststellen is de invloed van het werken met netwerk binnen de werkvorm CBAW-40 op de begeleidingen van CBAW. Het gaat volgens ons niet om een rechtstreekse invloed maar om kleine zaken die de houding van de begeleiders in vraag heeft gesteld. Meer aandacht voor netwerk omwille van de nieuwe begeleidingsvorm, zorgt voor meer aandacht voor het netwerk in het hele team.

3.3 Integratief kader CBAW en CBAW-40

3.3.1 Inleiding

Het voorbije werkjaar was het aanbod aan methodieken in begeleidingswerk waarover het team CBAW beschikt een belangrijk thema waaraan we aandacht wilden besteden. Enerzijds was er een uitwisseling waar elke begeleider werkzame methodieken toelichtte waar hij zelf al mee aan de slag ging. Anderzijds voelden we als team de nood om op zoek te gaan naar nog meer methodieken die ons kunnen helpen bij zowel de opstart als in het verdere verloop van een begeleiding.

Om gericht naar methodieken te zoeken die passen in onze visie op begeleidingen, vonden we het echter belangrijk om eerst onze overstijgende basisvisie te verduidelijken.

Iedereen van het team heeft een eigen opleidingsachtergrond, levens- en werkervaring waaruit een eigen manier van kijken en werken is ontstaan. De voorbije jaren kregen we via teamvorming, teamsupervisie en aanvullende individuele vormingen verschillende kaders aangereikt. Samen met het komen en gaan van collega's, kwamen nieuwe manieren van werken binnen. Ook het opstarten van CBAW-40 gaf nieuwe inspiratie om te experimenteren in begeleidingswerk, meer specifiek vanuit het thema "verbinden om beter los te laten". De ervaring met deze begeleidingsvorm beïnvloedde ook de manier van aanpakken in de reguliere CBAW-begeleidingen.

Naast deze evolutie in het CBAW-team is ook de overheid andere accenten gaan leggen: het betrekken van de context en netwerken, het stimuleren van meer kortdurende begeleidingen, het bieden van experimenteerruimte voor innoverende projecten en modulair werken (EMK),...

Alle nieuwe kaders, evoluties en individuele verschillen zijn enerzijds een rijkdom waarmee we elkaar in het team kunnen inspireren en aanvullen. Anderzijds vinden we het ook belangrijk om door de bomen het bos te blijven zien, om op elkaar afgestemd te zijn vanuit een gemeenschappelijk basiskader en taal te vinden om dat kader te beschrijven.

De allereerste voorzet om onze verscheiden manier van kijken en werken in één woord te omschrijven, werd vorig jaar gegeven door Bruno Hillewaere². Hij sprak over het "Integratief model". Het laat ons toe om het gemeenschappelijke te halen uit verschillende kaders zonder het gevoel te hebben dat we "zomaar wat" kiezen naargelang ieders voorkeur. Een kader dat het waardevolle van alles integreert in één, de waardevolle "roots" van BZW inbegrepen.

Deze tekst is een eerste aanzet tot een theoretische kapstok die we in 2014 verder zullen verdiepen en aanvullen met een concrete uitwerking van procedures en methodieken in de praktijk van CBAW(-40). We beschrijven eerst de basisvisie zoals we die doorheen de jaren hebben ontwikkeld. Vervolgens beschrijven we de verschillende theoretische kaders waaruit we inspiratie putten. Niet ieder theoretisch onderdeel is even uitgebreid beschreven. Niet omdat het minder belangrijk zou zijn. Het geeft wel aan waar op dit moment de meeste nood aan was in het team.

3.3.2 Visie over basishouding

² Bruno Hillewaere is als systeemtherapeut werkzaam in de jongerenafdeling van P.T.C. De Viersprong in Halsteren, Nederland. Hij is tevens gastopleider aan vormingscentrum "Rapunzel". Sinds twee jaar is hij vanuit het centrale thema "verbinden om goed los te laten" als supervisor betrokken op de werking van het CBAW-team

In het begeleiden van jongeren en hun netwerk (zowel professioneel als niet-professioneel) hechten we een groot belang aan het opbouwen van een goede samenwerkingsrelatie. Dat weten we uit ondervinding en ook uit onderzoek blijkt dat relatiefactoren voor 30% verantwoordelijk zijn voor de uitkomst van begeleidingsgesprekken. We zijn ervan overtuigd dat een samenwerkingsrelatie die door cliënten positief ervaren wordt, een gunstige invloed kan hebben op contacten met anderen.

Een goede samenwerking wordt volgens ons zichtbaar in een basishouding die we als begeleider nastreven.

- In de begeleiding van jongeren en hun netwerk beogen we een gelijkwaardige samenwerkingsrelatie, waarbij dialoog belangrijk is. De gelijkwaardigheid weerspiegelt zich enerzijds in het belang dat we hechten aan de ervaringsdeskundigheid van de cliënten. We tonen belangstelling en interesse in de leefwereld en levenservaringen van jongeren en hun netwerk. We richten ons hierbij op krachten, kwaliteiten en eigen oplossingsmogelijkheden van cliënten. We luisteren naar ieders verhaal zonder alles te problematiseren. We geloven in de kracht van een waarderende benadering. Anderzijds uit gelijkwaardigheid zich in onze positie als begeleider. We benaderen jongeren en hun netwerk als volwaardige gesprekspartners. We hechten belang aan participatie en inspraak, staan open voor feedback en bedenkingen en durven onszelf in vraag stellen. We tonen respect en aanvaarden de jongeren in wie ze zijn, stellen ons bescheiden op zonder te oordelen, nemen een authentieke houding aan (eigen innerlijke dialoog mee geven, eigen kwetsbaarheid en schroom als kracht inzetten,...).
- Gelijkwaardigheid wil echter niet zeggen dat wij als begeleider geen adviezen kunnen geven. Naast de eigen deskundigheid en kwaliteiten van cliënten staat onze professionele deskundigheid. Zeker wat betreft enkele specifieke terreinen die bij het zelfstandig (gaan) wonen komen kijken, hebben we een eigen deskundigheid: kennis van regelgeving, bekomen van inkomsten en budgetbeheer, te regelen administratie, mogelijkheden van huisvesting,.... We zetten op die terreinen onze expertise in omdat dit ook meestal aan de vraag beantwoordt van jongeren en hun ouders. Onze expertise zit ook in het structureren van een begeleidingsproces, het helpen verbindend communiceren van cliënten, het creëren van een betrouwbaar en veilig klimaat waarin over moeilijke thema's kan gesproken worden.
- Het respecteren en begrijpen van jongeren in hun specifieke situatie impliceert ook dat zij (nog) niet alles moeten kunnen. Ze mogen experimenteren, mislukken en met het hoofd tegen de muur lopen, voor ons schijnbaar onrealistische dromen hebben,... zonder hen hierop af te keuren. Onze hulpverlening is "aanklampend":

we geven jongeren geduldig de tijd die ze nodig hebben en geloven dat kleine stapjes voorwaarts tot verandering leiden.

- In voorgaande opsomming zou als basishouding ook kunnen gesproken worden over "onvoorwaardelijke aanvaarding". Dat zou o.i. echter voorbijgaan aan het feit dat we ook oog hebben voor maatschappelijke en eigen grenzen. Jongeren hebben minimale grenzen nodig! In onze praktijk maken we deze grenzen zichtbaar in de begeleidingsovereenkomst, een alcohol- en drugbeleid en een agressiebeleid. Als begeleider verwachten we dat respect en veiligheid wederzijds zijn.

3.3.3 Theoretische kaders

In het begeleiden van jongeren en hun context hanteren we verschillende theoretische kaders. Om de leesbaarheid te bevorderen, verwijzen we naar de literatuurlijst in bijlage. Deze lijst geeft een overzicht van boeken en artikels waaruit wij inspiratie putten.

3.3.3.1 Competentiemodel

De leeftijd van de jongeren die wij begeleiden (17-21 jaar) wordt in literatuur omschreven als de "late adolescentiefase", de laatste fase dus van de adolescentie (11-21 jaar). Het is belangrijk om kennis te hebben van specifieke kenmerken en veranderingen die jongeren in die leeftijdsfase ondergaan. Daarnaast kunnen we ook kijken naar welke ontwikkelingstaken en bijhorende vaardigheden adolescenten in een "normale" ontwikkeling dienen te verwerven. Deze worden (cursief) aangevuld met extra vaardigheden die jongeren op CBAW zouden moeten ontwikkelen. Ook ouders staan in deze specifieke fase voor de uitdaging om op een adequate manier om te springen met hun zoon of dochter.

1.1. Eigenschappen adolescentie

Adolescenten maken veranderingen door of hebben die doorgemaakt, zowel op lichamelijk als op psychisch vlak.

Lichamelijk: groei, seksuele ontwikkeling, lichaamsbouw en uiterlijk, ontwikkeling van de hersenen (is nog onvoldoende om zich te kunnen inleven in anderen).

Psychisch:

- Het denkvermogen neemt toe, maar hierbij dient opgemerkt te worden dat jongeren moeilijker kunnen reflecteren bij stress. In een begeleiding zal dus eerst gewerkt worden aan stress- vermindering.
- Adolescenten denken meer na over de zin van het leven, hetgeen hen tegelijk ook kwetsbaar kan maken. Er zijn onzekerheden en wisselende stemmingen (cfr. ook het hoge aantal zelfdodingen bij jongeren).
- Identiteitsontwikkeling. Wie ben ik? Wie wil ik zijn? Belang hechten aan uiterlijk, aan idolen,... Adolescenten maken een beeld over zichzelf in de volwassen wereld en dat leert hen beslissingen maken.
- Leeftijdsgenoten zijn belangrijk! Jongeren subcultuur.
- Losmaken van ouders: zelf beslissingen nemen, zich afzetten tegen ouders, behoefte om te experimenteren, eigen en soms andere keuzes maken, andere opvattingen vormen, ... Adolescenten kunnen in die zin voor ouders en begeleiders "eigenwijs" zijn. Recent sociologisch onderzoek toont aan dat voor tieners hun ouders en het gezin op de eerste plaats blijven en dat de kwaliteit van de relatie met de ouders grotendeels bepalend is voor de kwaliteit van de relaties met bvb. leeftijdsgenoten (1)

1.2. Ontwikkelingstaken adolescenten (thema + vaardigheden+ vaardigheden extra voor CBAW),

- Autonomie verwerven t.o.v. ouders: eigen keuzes leren maken, leren discussiëren en onderhandelen met ouders, aanvaarden dat ouders niet alles van jou begrijpen, minder afhankelijk zijn van hun goedkeuring, omspringen met breuken en/of verlieservaringen, herstel van gebroken relaties, omspringen met angst voor afwijzing, ouder die zorg nodig heeft achterlaten, afstand nemen van broers of zussen(soms in onveiligheid), autonomie als jongere verwerven (loslaten) en tegelijk zelf een kind opvoeden (verbinden, hechten),...
- Onderwijs/werk: naar school gaan en dagritme kunnen volgen, studeren en liefst slagen, omspringen met verschillende leerkrachten, omspringen met mislukking, faalangst overwinnen, zich concentreren, voldoen aan verwachtingen en/of er tegen in gaan, nadenken over beroepstoekomst, contacten leggen met medeleerlingen, omgaan met ontgoochelen van ouders, gemotiveerd zijn en blijven, combineren van school met eigen huishouden,...
- Vrije tijd: Hobby's kiezen, plannen van verschillende activiteiten, omgaan met verveling, alleen kunnen zijn, vrije tijd en school/werk en huishoudelijke taken combineren, uitlaatkleppen zoeken,...

- Woonst: Eigen kamer ordelijk houden, hygiëne, de vuilzakken buiten zetten, huur betalen, woning installeren, klussen opknappen,...
- Omgaan met autoriteit: omgaan met gezag, onderhandelen, zelfbewust in het leven staan, kunnen omgaan met verschil: bvb op school omgaan met gezag, thuis eigen baas,...
- Gezondheid: Keuzes maken wat betreft voeding/drinken/genotsmiddelen. Veilig experimenteren met risicogedrag. Huisarts en tandarts. Dag- en nachtritme., weerstaan aan verlokkingen, gezonde vrije tijd kiezen,...
- Lichaam en uiterlijk: Hygiëne, voeding, sport, fysieke uitstraling en effect op zelfbeeld en "je bekeken voelen", kleding,...
- Emotioneel: omspringen met en uiten van kwaadheid, omspringen met eenzaamheid, verleden een plek geven, conflicten hanteren, verlieservaringen verwerken, loslaten/loskomen van ouders en broers/zussen, omspringen met bezorgdheid voor andere gezinsleden, evenwicht zelfzorg/zorg voor anderen,...
- Sociale contacten en vriendschappen: Mensen hebben die jou vertrouwen en die jij vertrouwt, omspringen met plagen en geplaagd worden, positieve en negatieve beïnvloeding, relationele spanningen en conflicten oplossen, omgaan met sociale media, ongewenste bezoekers afgrenzen, gepast omspringen en rekening houden met burens, uit sociaal isolement blijven,...
- Seksualiteit: versieren, beleving van intimiteit, kwetsbaarheid van de eerste seksuele ervaring, grenzen aanvoelen van zichzelf en van anderen, veilig vrijen, (ongeplande) zwangerschap, seksuele identiteit, gezond vertrouwen en gepast wantrouwen,...
- Financies verwerven en beheren: een eigen inkomen verwerven, rond komen met een beperkt budget (soms even veel leefgeld als voordien zakgeld van thuis), rekeningen betalen, sparen,
- Administratie regelen: kindergeld, studietoelage, huurcontract, belastingen, ziekenfonds, verzekeringen,...

1.3. Ontwikkelingstaken voor ouders van adolescenten

Ouders hebben in deze ontwikkelingsfase een dubbele opdracht. Ze moeten structuur en veiligheid bieden enerzijds en anderzijds hun zoon/dochter leren exploreren en loslaten. Vaardigheden waar ouders van adolescenten over moeten beschikken zijn:

- Gedrag en ontwikkeling van adolescent begrijpen en plaatsen, relativiseren.
- Uit machtsstrijd blijven en toch duidelijk begrenzen.
- Overleggen, communiceren, contact leggen, conflict aangaan.
- De eigen partnerrelatie behouden, steun bij de partner vinden en geven.

- Vrijheden geven, veilig leren experimenteren.
- Ondersteunen, bevestigen in zelfbeeld.
- Beschikbaar zijn en toch niet steeds bemoeien.

1.4. Waarbij helpt ons dit in de begeleiding van jongeren en ouders? Welk is de link naar onze praktijk?

- Het meest centrale en belangrijke thema in de adolescentiefase (zowel een taak voor de jongere als voor de ouders) is autonomie, leren loslaten én kunnen thuis komen, zelfstandigheid verwerven, meer verantwoordelijkheden nemen/krijgen/geven, ... Wanneer we dit zien in de context van CBAW stellen we soms vast dat het proces van loslaten door omstandigheden eerder noodgedwongen versneld wordt. Soms vooral voor de ouders, soms vooral voor de jongere, vaak voor allebei. In sommige gezinnen kan het loslaten alleen plaats vinden door eerst afstand te nemen, soms met een (tijdelijke) breuk, en misschien later opnieuw aan herstel te werken (reguliere CBAW). In andere gezinnen kan het alleen gaan wonen tot een breuk leiden die had vermeden kunnen worden. Daar kan CBAW-40 een passender aanbod zijn door eerst te investeren in verbinding en herstel om beter, zonder breuk, los te laten.
- Behalve het bemoeilijkte proces naar autonomie krijgen jongeren die zelfstandig gaan wonen er nog een aantal taken en lasten bovenop. Huisvesting, financies, administratie, het huishouden doen (koken, 'de was en de plas'), school combineren met zelfstandig wonen, verwerken/een plaats geven van een moeilijke geschiedenis, omspringen met en aanvaarden van eigen beperkingen (intelligentie, verlies van belangrijke mensen,...), dreigend isolement, verantwoordelijkheden dragen,...

Soms dreigen we te vergeten dat het nog maar 17-jarigen zijn. Het is belangrijk dat we sommige moeilijke gedrag van jongeren normaliseren als eigen aan een leeftijdsfase.

We kunnen ook competenties en vaardigheden waarover de jongere beschikt in kaart brengen en bespreken welke hij kan/wil bij leren. Daarnaast lijkt het even belangrijk om taken die de jongere nog niet hoeft te kunnen in kaart te brengen, rekening houdend met de draagkracht en draaglast. Soms is het beter om een jongere van een taak te ontlasten en deze bewust over te nemen als begeleider of naar steun te zoeken in het eigen netwerk.

Hierdoor nemen we ook druk en stress weg. De boodschap dat een jongere niet alles moet kunnen geeft ook begrip voor de jongere i.p.v. een gevoel van mislukking.

Ook willen we jongeren erkennen in hun competenties, hen in hun kracht bevestigen door taken waarin ze competent zijn niet ongevraagd of uit een betuttelende houding over te nemen.

In onze kijk naar ouders kunnen we ons laten inspireren door het competentiemodel door hen aan te spreken op hun krachten en begrip op te brengen wanneer ze (tijdelijk) afhaken. Ook hier kan gezocht worden naar een evenwicht in draagkracht en draaglast door in dialoog te bespreken welke taken de ouders loslaten en voor welke ondersteuning ze zich wel nog kunnen engageren.

3.3.3.2 *Systeemvisie en communicatie*

- Wanneer jongeren de keuze maken om zelfstandig te gaan wonen, is de begeleiding die we hen daar bij bieden geen individueel gebeuren. De jongere die individueel begeleid wordt, leeft niet op een eiland maar in een netwerk en in verschillende systemen (thuis, school, vriendenkring,...). Het proces van loslaten en groei naar zelfstandigheid speelt zich af in een familiale, maatschappelijke en historische context. Ook voor het gezin beperkt het zelfstandig gaan wonen van een jongere, en wat daar aan vooraf is gegaan, zich niet tot een nood aan individuele pedagogische ondersteuning. In het proces van zelfstandigheid gaat ook aandacht naar de gezinsinteracties en veranderingen die eigen zijn aan deze fase.
- In systemen is steeds sprake van een wederzijdse beïnvloeding. Veranderingen bij de jongere (zie ontwikkelingsfase) hebben een invloed op het hele gezin en omgekeerd. In de ontwikkeling van de adolescent moet men dus ook oog hebben voor de ontwikkeling van ouders, grootouders, broers en zussen. In de gezinsverhoudingen dient men op zoek te gaan naar een nieuw evenwicht, naar gepaste zorg, naar passende afstand en nabijheid. Een succesvolle begeleiding van adolescenten is dus onlosmakelijk verbonden met een benadering van het systeem. Dit wil echter niet zeggen dat je alleen maar systeemgericht kan werken als je effectief ook de andere systeemleden samen brengt. In een begeleiding waar bijvoorbeeld de ouders afwezig zijn, kan ook met een jongere individueel systeemgericht worden gewerkt door in het begrijpen van problemen oog te hebben voor wat zich afspeelt tussen de jongere en zijn netwerk. We gaan er ook van uit dat een gedragsverandering bij de jongere individueel een invloed heeft op het gedrag van anderen. Deze visie impliceert ook dat er niet één verklaring is voor een probleem, niet een oorzaak met een gevolg (lineair-causaal) maar een gelijktijdige wederzijdse beïnvloeding tussen mensen.

- Er is ook een wederzijdse beïnvloeding tussen onze cliënten en onszelf als begeleider. Daarom staan we open voor feedback en bedenkingen van jongeren en hun context. We staan vaak stil bij de relatie en interactie met de cliënten. Ook besprekingen in het team en interne werkbegeleiding hebben een belangrijke rol in het reflecteren over een begeleiding en de wederzijdse invloed tussen cliënten en begeleider. Door onze gasten op een opbouwende manier te benaderen, kan een parallel proces op gang komen. Als zij onze manier van benaderen als positief ervaren, kunnen ze dit overnemen in contact met anderen.

De voorbije tien jaar is er een evolutie merkbaar op het vlak van begeleiding. We hebben meer contacten met ouders en doen dat tevens met een ander opzet: vroeger betrof het vooral "betrekken van" en "informerend van" ouders, terwijl dit nu meer geëvolueerd is naar het "begeleiden van" en "uitnodigen als hulpbron".

Ook wordt er geëxperimenteerd met het betrekken van andere gezinsleden als hulpbron (een jongere zus, grootouders, een oom, ...).

Communicatie theorie, communicatie axioma's.

De communicatie tussen mensen kan bekeken en begrepen worden a.d.h.v. de vijf axioma's van Watzlawick. Een heel korte samenvatting:

- Elk gedrag is communicatie, je kan niet niet beïnvloeden.
- Communicatie verloopt digitaal en analoog, grootste invloed gaat uit van de analoge taal.
- De waarheid bestaat niet.
- Elke communicatie heeft een inhouds- en een betrekkingaspect.
- Communicatie verloopt symmetrisch of complementair.

3.3.3.3 *Contextuele visie*

In begeleidingen van jongeren en hun context is de contextuele visie een hulp om wat er gebeurt/gebeurd is te begrijpen vanuit ieders standpunt (meerzijdige partijdigheid) , erkenning te geven voor onrecht en zicht te hebben op verschillende vormen van loyaliteiten.

Via het genogram kunnen we samen met de jongere en het gezin naar hulpbronnen zoeken in het netwerk. Hulpbronnen in meerdere betekenissen: welke mensen uit het netwerk willen mee helpen (nadenken) bij het zelfstandig wonen van de jongere, welke mensen kunnen inspirerend zijn in het vinden van oplossingen om sommige moeilijkheden aan te pakken. Oorspronkelijk was het genogram ook een manier om met het team naar hypothesen te zoeken van moeilijkheden in de geschiedenis van jongeren en hun context. Geïnspireerd door o.a. het oplossingsgericht werken en supervisies doen

we dat minder. Het genogram wordt vooral samen gemaakt met de jongere(en de ouders/ het gezin). In de plaats van teamhypothesen te zoeken over problemen, zoeken we eerder naar krachten die kunnen helpen in het werken aan doelstellingen voor de toekomst.

3.3.3.4 Oplossingsgericht werken

Oplossingsgericht werken, biedt een kader om doelstellingen te formuleren, oplossingen te zoeken waarover de jongere en zijn context beschikken, kleine veranderingen op gang te brengen, uitzonderingen te vinden op problemen, te focussen op oplossingen en hoop op verandering in de plaats van problemen in het verleden.

3.3.3.5 Overstijgend aan deze vier theoretische modellen

Hoe kunnen deze vier basiskaders nu één geïntegreerd geheel vormen?

Uit welke kaders we als begeleider putten, zal afhangen van de begeleidingsdoelen en waar een jongere en zijn netwerk het meest nood aan heeft.

In sommige gezinnen wil men eerder in het hier en nu werken aan gedragsmatige en communicatieve verandering. Jongeren en/of het netwerk vragen steun om de onderlinge communicatie te verbeteren, vaardigheden op te doen in spreken en luisteren, leren overleggen en onderhandelen. Het zicht krijgen op communicatie en het oefenen van communicatieve vaardigheden vinden we terug in de communicatietheorie en meer specifiek de vijf communicatie axioma's.

Andere gezinnen kunnen meer nood hebben aan emotionele verdieping om te begrijpen wat er aan de hand is. Voor het ene gezin kan het nuttig zijn om terug te kijken op het verleden. Soms kunnen jongeren en ouders niet verder als niet eerst wordt stil gestaan bij conflicten of gebeurtenissen die zich in het verleden hebben voorgedaan. Ze hebben nood aan erkenning voor hun lasten wat meer tijd kan vragen vooraleer aan de toekomst te kunnen denken. Hier biedt het contextuele begeleiden mogelijkheden.

Andere gezinnen willen het verleden laten rusten en willen vooruit kijken naar de toekomst. Daar lijkt het oplossingsgericht werken eerder geschikt. Toekomstprojecties maken, tussenstappen zetten via werkdoelen, stellen van uitzonderingsvragen,...

Overzicht literatuur:

1. Bruno Hillewaere, "Verbinden om goed te kunnen loslaten", *Systeemtherapie* Jaargang 20 nr. 4-december 2008.
2. Bruno Hillewaere, "Samen en toch ook apart, systeemtherapie voor adolescenten en gezinnen", *Kinder- en Jeugdpsychotherapie* jaargang 35, nummer 2, 2008.
3. Bruno Hillewaere, "Narratieve en oplossingsgerichte toepassingen bij genogrammen", *Systeemtherapie* Jaargang 18, nummer 2, 2006.
4. Fredrike Bannink, *Handboek oplossingsgerichte gespreksvoering*, 2006
5. Arjan Bolt, *Het gezin centraal*, 2006
6. Marleen Heylen en Kris Janssens, *Het contextuele denken*, 2001
7. Peter Adriaenssens, *Van hieraf mag je gaan*, 2000
8. William R. Miller, *Motiverende gespreksvoering*, 2005

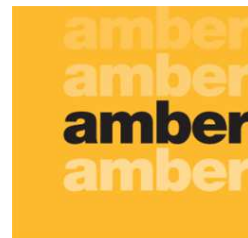
vzw Amber
Amber Begeleidingsdienst Regio Leuven

Context Begeleiding (CB)
Context Begeleiding Autonoom Wonen (CBAW)

Tiensesteenweg 88 , 3360 korbeek-Lo
Tel: 016/23.50.94 Fax: 016/23.06.40

www.ambervzw.be
rek.nr.: 001-3066865-92
RPR Leuven: 0425.451.205

directie@ambervzw.be
admin@ambervzw.be
cb@ambervzw.be
cbaw@ambervzw.be

INNOVATIEF PROJECT

4 Innovatief project

4.1 Inleiding

4.2 Doelstelling

4.2.1 Gezamenlijke doelstelling

4.2.2 Amber

4.3 Werkwijze van vzw Amber

4.3.1 Werkwijze mbt de uitbreiding van methodieken om met een niet-professioneel netwerk te werken.

4.3.1.1 Expertise vergroten

4.3.1.2 Proces van visieontwikkeling

4.3.1.3 Ondersteuning van begeleiders

4.3.2 Werkwijze mbt de rol die vrijwilligers kunnen spelen in het activeren van het niet-professioneel netwerk.

4.3.3 Werkwijze mbt de mogelijkheden om het niet-professioneel netwerk in te schakelen in crisissituaties.

4.4 Resultaten en conclusies

4.4.1 Resultaten en conclusies mbt de uitbreiding van methodieken om met een niet-professioneel netwerk te werken;

4.4.1.1 Expertise vergroten

4.4.1.2 *Proces van visieontwikkeling*

4.4.1.3 *Ondersteuning van begeleiders*

4.4.2 Resultaten en conclusies mbt de rol die vrijwilligers kunnen spelen in het activeren van het niet-professioneel netwerk.

4.4.3 Resultaten en conclusies mbt de mogelijkheden om het niet-professioneel netwerk in te schakelen in crisissituaties.

4.5 Visie van vzw Amber op het werken met netwerk

4.5.1 Exploreren en activeren van het persoonlijk en professioneel netwerk...

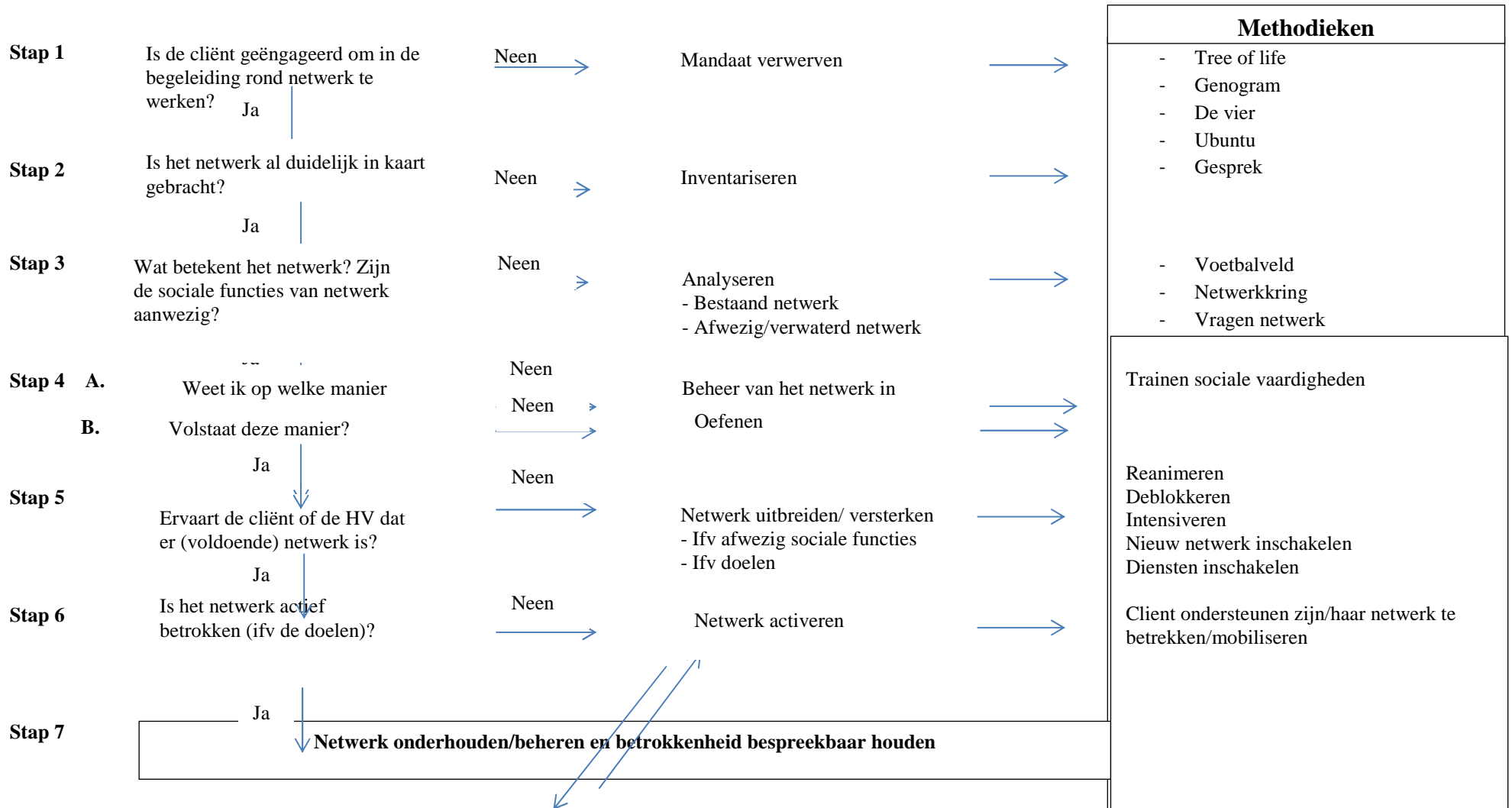
4.5.2 ... Op maat van de cliënt

4.5.2.1 *Differentiatie tussen modules*

4.5.2.2 *Vraaggericht werken binnen elke begeleiding*

4.6 Implementatie van deze visie

Stroomdiagram: Werken met het netwerk

In de volgende alinea's lichten we de verschillende fasen kort toe.

Vanaf het begin van de begeleiding werken we actief aan het **verwerven van een mandaat** om het netwerk van de cliënt ter sprake te mogen brengen.

We kiezen er voor om bij de kennismaking en voorstelling van onze werking expliciet te vermelden dat we in de begeleiding altijd aandacht zullen hebben voor het netwerk rondom de cliënt, vanuit onze overtuiging van het belang hiervan.

Bij het vervolg van de begeleiding is het verwerven van een mandaat voor ons sterk verweven met het opbouwen van een samenwerkings- en vertrouwensrelatie met de cliënt. In de startfase is onze focus het opbouwen van deze relatie waarbinnen het mogelijk wordt om over netwerk te praten.

We zijn er ons hierbij van bewust dat het mogen praten over het netwerk van mensen geen evidentie is. Wie we rond ons hebben staan en welke ervaringen we hiermee hebben raakt aan de kern van ons bestaan. Bovendien hebben onze cliënten vaak kwetsuren opgelopen in hun relaties met anderen, wat netwerk nog meer een niet evident onderwerp maakt. We nemen dus onze tijd om eerst vertrouwen op te bouwen en volgen hierin het tempo van de cliënt. Waar mogelijk proberen we reeds in de startfase het thema ter sprake te brengen. Indien we merken dat dit te snel is, blijven we doorheen de hele begeleiding actief zoeken naar aanknopingspunten om het netwerk ter sprake te brengen.

Het inzetten op het verwerven van mandaat is voor ons dus een zeer actief gebeuren. Vanuit onze overtuiging van het belang van een netwerk, blijven we zoeken naar ingangspoorten om het thema ter sprake te brengen. Dit alles vraagt een voortdurende evenwichtsoefening van de begeleider tussen het volgen van het tempo van de cliënt en het blijvend activeren van het belang van netwerk.

Op het moment dat we het mandaat verworven hebben om het netwerk te mogen exploreren, zetten we actief methodieken in om het netwerk te **inventariseren**, te **analyseren** en staan we stil bij hoe de cliënt zijn netwerk **beheert**/zou kunnen beheren. Dit zijn afzonderlijke fasen waarvoor ook weer telkens een mandaat dient verworven te worden. Het is mogelijk dat het in een bepaalde begeleiding voldoende is om het netwerk te exploreren, maar dat het niet per se actief betrokken moet worden in de begeleiding.

Doorheen deze exploratie kan duidelijk worden dat de cliënt en/of hulpverlener de nood ervaart om het netwerk **uit te breiden**. Indien we een mandaat voor uitbreiding verwerven, zetten we een aantal methodieken in om hier samen met de cliënt aan te werken.

Doorheen deze exploratie en/of uitbreiding kan duidelijk worden dat de cliënt zijn netwerk wil **inzetten in functie van zijn begeleidingsdoelen**. Op dat moment gaan we met de cliënt kijken op welke manier hij zijn netwerk wil inschakelen, wat hij hier nog voor nodig heeft,...

Meestal zullen deze fasen chronologisch doorlopen worden. Zo is het zeker belangrijk dat de begeleider eerst een mandaat verwerft vooraleer hij start met inventariseren van het netwerk. Ook is het noodzakelijk om voldoende aandacht te geven aan de fasen van analyse en in kaart brengen

van beheer van het netwerk. Deze worden immers gemakkelijk overgeslagen, terwijl het essentieel is om voldoende stil te staan bij de vraag wat het netwerk betekent voor de cliënt en hoe hij het op langere termijn onderhoudt. Als we te snel over willen gaan van inventarisatie naar uitbreiding, missen we kansen om een duurzaam vitaal netwerk op te bouwen.

Het is echter niet altijd noodzakelijk of aangewezen om de chronologie van deze fasen te respecteren. Zo zal het in situaties van onveiligheid soms nodig zijn om, na het verwerven van een mandaat en inventarisatie, onmiddellijk het bestaande netwerk in te schakelen i.f.v. veiligheidsdoelen. Een uitgebreide analyse en bespreking van het beheer van het netwerk wordt dan tijdelijk opgeschort tot er voldoende veiligheid geïnstalleerd is. Algemeen willen we de toepassing van het werken met netwerk in situaties van onveiligheid nog verder uitwerken in de komende tijd.

Het verwerven van een mandaat komt terug aan het begin van elke fase. Voor elke fase is het belangrijk dat de cliënt de meerwaarde ziet van de inhoud ervan. Dit is zeker het geval indien er gedacht wordt aan uitbreiding van het netwerk.

Niet alle fasen moeten altijd doorlopen worden. Zo zal het niet altijd nodig zijn om netwerk uit te breiden.

4.7 Algemene conclusie en voorlopige aanbevelingen uit de samenwerking met partnerorganisaties (stuurgroep en intervisies)

4.7.1 Algemene conclusie

4.7.2 Voorlopige aanbevelingen

4.8 Opzet en motivering tot verlenging van het innovatief project bij de partners

4.8.1 Gemeenschappelijke doelstellingen

4.8.2 Specifieke doelstelling voor vzw Amber

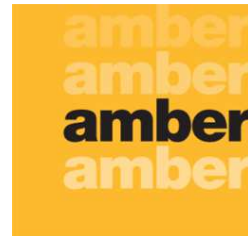
vzw Amber
Amber Begeleidingsdienst Regio Leuven

Context Begeleiding (CB)
Context Begeleiding Autonoom Wonen (CBAW)

Tiensesteenweg 88 , 3360 korbeek-Lo
Tel: 016/23.50.94 Fax: 016/23.06.40

www.ambervzw.be
rek.nr.: 001-3066865-92
RPR Leuven: 0425.451.205

directie@ambervzw.be
admin@ambervzw.be
cb@ambervzw.be
cbaw@ambervzw.be

KWALITEIT

5 Jaarverslag Kwaliteit

Inleiding

In 2013 heeft het proces van organisatieontwikkeling en het instappen in het Experimenteel Modulair Kader geleid tot het implementeren van een nieuwe organisatiestructuur. Binnen de organisatieontwikkeling streefden we een betere integratie van kwaliteit in de organisatie en een directere link tussen kwaliteit en beleid na. Om hieraan tegemoet te komen hebben we de verantwoordelijkheden met betrekking tot kwaliteit herverdeeld. De eindverantwoordelijkheid ligt bij de beleidsdirectie. De verantwoordelijkheid rond hulpverleningsprocessen ligt bij de inhoudelijk coördinator, met de afspraak dat de teams verantwoordelijk zijn voor de inhoud maar de inhoudelijk coördinator voor de opvolging en coördinatie. Binnen elk team heeft één persoon kwaliteit als eigen verantwoordelijkheidsgebied gekregen. Deze persoon werkt ondersteunend voor het team met betrekking tot het kwaliteitsdenken. Dit zijn de huidige afspraken, die in de loop van 2014 verder vorm moeten krijgen.

In 2013 besteedden we extra aandacht aan het Decreet Rechtspositie van de Minderjarige. In functie van de geplande inspecties maakten we een overzicht van hetgeen we op Amber reeds doen en voerden we enkele nieuwe acties in.

Ook de jaarlijks terugkomende zaken kwamen in 2013 aan bod. Het betreft het up-to-date houden van het kwaliteitshandboek, het verder gebruiksvriendelijk maken van het kwaliteitshandboek en de afname van de tevredenheidsmeting bij onze cliënten en verwijzers.

5.1 Up-to-date houden van het kwaliteitshandboek

In 2013 hebben we de vooropgestelde aanpassingen aan een aantal teksten en procedures uit het kwaliteitshandboek beperkt omwille van de intensiteit die de implementatie van de nieuwe organisatiestructuur vergde. Bovendien werden hierdoor enkele procedures vanzelfsprekend aangepast, zoals het organigram, missie en visie van de organisatie en de functieprofielen van directie en de coördinatoren. De vooropgestelde procedures die werden aangepast zijn: het onthalen van gebruikers, het evalueren van hulp-en dienstverlening op organisatieniveau en het afsluiten van hulp-en dienstverlening.

5.2 Gebruiksvriendelijk maken van het kwaliteitshandboek

In 2011 beslisten we het kwaliteitshandboek per werkvorm op te splitsen met als doel het kwaliteitshandboek meer bruikbaar te maken voor de medewerkers. Doorheen het herwerken van de procedures merkten we echter dat het opsplitsen per module de herwerking compliceert. Bovendien merkten we dat de modules voor wat betreft hulpverleningsprocessen weer dichter naar elkaar groeien en de gelijkenissen groter zijn dan de verschillen. Bovendien bieden de meeste begeleiders beide modules binnen eenzelfde typemodule aan waardoor een opsplitsing arbitrair wordt. Daarom hebben we in 2013 ervoor gekozen om één kwaliteitshandboek te maken per typemodule, dus één voor cb en cb25 samen en één voor cbaw en cbaw-40 samen.

5.3 Tevredenheidsmeting

5.3.1 Tevredenheidsmeting gebruikers contextbegeleiding

5.3.1.1 Vaststellingen

In totaal zijn voor de periode 02-08-2012 t.e.m. 31-07-2013 35 tevredenheidsmetingen verzonden. Daarvan zijn 15 metingen via mail verstuurd, 12 via de post en 5 persoonlijk afgegeven bij gezinnen waar momenteel een nieuwe contextbegeleiding loopt.

Na 3 weken hadden we echter nog maar 2 ingevulde enquêtes gekregen. Wegens de lage respons besloot het team de gezinnen telefonisch te contacteren. Hieruit bleek dat het merendeel van de gezinnen de enquêtes niet ontvangen hadden doordat hun contactgegevens veranderd waren, nl. door verhuis en verandering van e-mail adres. Sommige gezinnen konden telefonisch niet bereikt worden omdat hun telefoonnummer veranderd is. De extra telefonische contacten leverden 6 enquêtes op.

In totaal hadden we nu 8 ingevulde enquêtes van de 35 verstuurde. Dit cijfer is nog steeds te laag om gegronde informatie uit te halen.

5.3.1.2 Hypotheses

Er zijn verschillende mogelijke verklaringen voor de lage respons bij de tevredenheidsmetingen dit jaar.

- Er is teveel tijd tussen het beëindigen van de begeleiding en het afnemen van de enquête. In sommige gezinnen is de begeleiding reeds een jaar beëindigd. Het is

moeilijk voor de ouders om zich op dat moment nog details van de begeleiding te herinneren.

- We vermoeden dat sommige gezinnen, waar de situatie geproblematiseerd werd en verdere stappen werden ondernomen om de veiligheid van de kinderen te waarborgen, zich niet geroepen voelen om feedback te geven over de begeleiding.
- De enquêtes werden tijdens de eindejaar periode opgestuurd. Dit is voor ieder gezin een drukke periode waarin extra opdrachten moeilijk te realiseren zijn.
- We merken dat tussen de tijd van het beëindigen van de begeleiding en het versturen van de enquêtes er in een aantal gezinnen veel veranderd is: gezinnen zijn verhuisd, hebben een nieuw e-mail adres, hebben een nieuw telefoonnummer, zijn gescheiden... Dit zorgt er allemaal mede voor dat de gezinnen moeilijk of niet meer bereikbaar zijn.
- De mensen zien weinig of geen persoonlijke meerwaarde in het invullen van de vragenlijsten.

5.3.1.3 Verbeteractie

We concluderen dat het nodig is om onze procedure met betrekking tot de afname van de tevredenheidsmeting aan te passen. We streven ernaar de tijd tussen het beëindigen van de begeleiding en het afnemen van de enquête in de toekomst zo kort als mogelijk te houden. Dit om te garanderen dat de gezinnen nog bereikbaar zijn en dat ze nog recente herinneringen hebben aan de begeleiding en hoe zij dit ervaren hebben. Aangezien de vraagstelling volgens het team nog voldoet, hebben we hier niets aan aangepast.

Het team heeft ervoor gekozen om vooral de timing aan te passen, nl. streven naar een afname op het einde van de begeleiding of zo snel als mogelijk na het einde van de begeleiding. Er werd ook gekozen voor een digitale wijze van invullen zodat de tijdsinvestering voor het team beperkt wordt gehouden. De begeleider neemt tijdens het laatste huisbezoek een laptop van Amber mee, opent het digitale formulier en gunt de cliënten enige privacy om het formulier in te vullen (plaatst zich op zodanige wijze dat ze niet kunnen zien wat er ingevuld wordt). Bij het invullen van de TVM worden geen persoonsgegevens genoteerd op de vragenlijst. Het voordeel hiervan is dat de begeleider het belang van het invullen van de tevredenheidsmeting kan benadrukken en dat de cliënten, indien nodig, bijkomende uitleg kunnen vragen bij de vragen. Het document wordt anoniem opgeslagen. De begeleider geeft aan de verantwoordelijke voor de verwerking van de tevredenheidsmetingen van het team door welke begeleidingen afgerond zijn en welke gezinnen een tevredenheidsmeting hebben ingevuld.

De verwerking zal in de toekomst op kalenderjaarbasis gebeuren zodat de resultaten aansluiten bij de gegevens van het jaarverslag.

5.3.2 Tevredenheidsmeting verwijzers contextbegeleiding

Voor de tevredenheidsmeting van de verwijzers maken we sinds november 2008 gebruik van de uniforme tevredenheidsmeting voor consulenten die tot stand kwam op het Overlegplatform Bijzondere Jeugdbijstand van het Arrondissement Leuven. In deze tevredenheidsmetingen worden tien gesloten vragen gesteld en drie open vragen. De kwaliteitscoördinator verstuurt de vragenlijst na het beëindigen van de begeleiding via mail naar de consulent.

5.3.2.1 Afname

We verstuurd tussen augustus 2012 en juli 2013 39 tevredenheidsmetingen. Hiervan ontvingen we 30 ingevulde exemplaren. Dit is een zeer grote respons.

5.3.2.2 Resultaten

Positieve punten

De consulenten zijn over alle bevroagde onderwerpen zeer tevreden tot tevreden. De meerderheid van de consulenten is zeer tevreden over de bereikbaarheid van de begeleiders, de frequentie van de informatie aan de consulenten, de formele overlegmomenten, de inspraak van cliënten in het begeleidingsproces en de aangeboden begeleiding van de door hen verwezen cliënt. Zij zijn tevreden over de opnameprocedure, de doelgerichtheid van de informatie, de tijdigheid, de inhoud van verslagen en het naleven van afspraken tussen begeleiders en consulenten. Hieruit blijkt een grote tevredenheid van de consulenten over de samenwerking met het cb-team.

In de open vragen geven 10 consulenten een bedenking waar ze meest tevreden over zijn: gaande van de samenwerking tussen consulent en begeleider (4), de betrokkenheid van de begeleider tav het gezin (2), het enthousiasme binnen de hulpverlening (1), de zeer sterke capaciteiten van de begeleider (1), de goede inhoudelijke werking met cliënten en het feit dat de begeleiding in beide gezinnen in co-ouderschap werd aangeboden (1).

Negatieve punten

De consultants noteerden in de bevroagde onderwerpen geen negatieve punten in de tevredenheidsmeting voor cb. In de open vragen geven 2 consultants een opmerking waar ze het minst tevreden over zijn, nl. dat de doelstellingen van de consultant erg gemotiveerd moeten worden tav begeleiders in aanwezigheid van cliënten en dat er een beperkt resultaat geboekt werd in de relatie moeder-dochter.

5.3.2.3 Verbeterproject

Uit bovenstaande resultaten concluderen we als team dat we voor dit jaar op basis van de tevredenheidsmeting bij de consultants geen verbeterprojecten weerhouden.

5.3.3 Tevredenheidsmeting gebruikers CBAW

Het afnemen van de tevredenheidsmetingen bij ContextBegeleiding Autonom Wonen, zowel binnen de werkvorm CBAW als CBAW-40, bestaat uit 2 delen:: deel 1 wordt afgenomen na de handelingsplanbespreking en deel 2 na de eindbespreking.

De verwerking van de tevredenheidsmeting gebeurt door een medewerker die de resultaten van de enquêtes anoniem verzamelt en verwerkt. Op basis van een teambespreking worden enkele aandachtspunten besproken en verbeterpunten voor het komende werkjaar geformuleerd.

De tevredenheidsmetingen van de starters zijn voor 2013 opgesplitst in starters CBAW en starters CBAW-40. De eindmeting is voor beide modules dezelfde.

5.3.3.1 Afname Deel 1

Voor de start van CBAW zijn er 15 tevredenheidsmetingen afgenomen van de 15 jongeren die gestart zijn tussen begin oktober 2012 en eind september 2013. Voor de start van CBAW-40 zijn er 10 tevredenheidsmetingen afgenomen van de 14 jongeren die gestart zijn tussen begin oktober 2012 en eind september 2013.

Er werd vooropgesteld de tevredenheidsmetingen af te nemen op het moment van de handelingsplanbespreking. Van verschillende jongeren werd de tevredenheidsmeting echter pas na september afgenomen en dus niet op het moment van de handelingsplanbespreking. Dit omwille van de overdracht in taakverantwoordelijkheden binnen het team.

5.3.3.2 *Verwerking van de resultaten*

Positieve punten

- Op uitzondering van 2 jongeren, geven alle starters van CBAW en CBAW-40 aan tevreden te zijn over de informatie die ze kregen tijdens het kennismakingsgesprek. Hierdoor kregen ze een duidelijk beeld van de inhoud van de begeleiding.
- De meeste jongeren zijn tevreden over het verkrijgen van een brochure. Voor enkele jongeren maakte het niet uit omdat ze deze brochure niet meer bekeken na de start.
- Zowel bij CBAW als CBAW-40 geven de meeste jongeren aan dat ze de mogelijkheid hadden om vragen te stellen.
- De jongeren vinden dat er voldoende werd stilgestaan bij eigen verwachtingen, verwachtingen van het netwerk en verwachtingen van de begeleiding.
- Specifiek werd er door een aantal jongeren aangehaald dat er goed naar hen geluisterd werd.
- Enkele jongeren geven aan dat het goed is dat ze een eigen mening mogen hebben.
- Een jongere geeft aan dat het goed is dat er minstens 1 maal per week persoonlijk contact is.
- Verschillende jongeren geven aan dat het goed is dat er samen nagedacht kan worden en dat er samen gezocht wordt naar gepaste antwoorden.
- Een jongere geeft aan het gevoel te hebben niet meer alleen te zijn sinds de begeleiding startte.
- Een jongere geeft aan gerust gesteld te worden door de begeleider.
- Een jongere geeft aan dat de begeleiding compleet was. Er was gepaste hulp op alle terreinen.

- Tot slot zijn alle jongeren van CBAW en CBAW-40 het ermee eens dat de begeleider oog heeft voor alle partijen in de begeleiding.

5.3.3.3 *Verbeterpunten*

Hierbij maken we het onderscheid tussen verbeterpunten die aangehaald zijn door verschillende jongeren en verbeterpunten die door één enkele jongere zijn aangehaald.

Verbeterpunten aangehaald door verschillende jongeren:

- Vier van de 29 jongeren geven aan dat de verwachtingen van de consultant bij de start niet duidelijk waren.
- Twee jongeren zouden het handig vinden wanneer de begeleiders een persoonlijke werk gsm zouden hebben.

Aandachtspunten aangehaald door één jongere:

- Nood om een tijdslijn te krijgen over de stappen die in de begeleiding gezet zullen worden.
- Nood aan meer specifieke aandacht voor tienermoeders.
- Nood aan grotere bereikbaarheid 's avonds.
- Het startpakket zou best in het begin van de begeleiding worden afgegeven.
- Tijdens de verlofperiodes zou beter gecommuniceerd kunnen worden tussen collega's onderling over financiën

5.3.3.4 *Verbeterprojecten*

- In het team zijn we sinds januari 2014 gestart met een testfase (gedurende twee maanden) waarbij elk personeelslid een persoonlijke werkgsm heeft. Dit in combinatie met 1 teamgsm die gebruikt wordt wanneer de begeleiders afwezig zijn (vakantie, ziekte, vaste vrije dagen,...).
- Om ervoor te zorgen dat de verwachtingen van de consultants duidelijk verwoord worden tijdens de intakefase, is het aan ons om deze ook expliciet te bevragen tijdens het intakegesprek. Door de huidige ontwikkelingen binnen de Integrale Jeugdhulp, zal er niet meer bij elke begeleiding een consultant aanwezig zijn. We hebben er momenteel nog geen duidelijk zicht op wie dan de regie over de begeleidingen zal houden.
- We plannen een overlegmoment op een teamvergadering rond het thema 'budgetbegeleiding'. Dit om als team eenzelfde visie te hanteren over het beheren van de financiën van onze jongeren en het afbouwen van de budgetbegeleiding. De intentie is om op een vroeger tijdstip in de begeleiding te starten met de afbouw van de budgetbegeleiding, zodat de jongere nog tijdens de begeleiding kan oefenen met het zelfstandig beheren van zijn/haar budget. We proberen deze

gemeenschappelijke visie neer te schrijven in een visietekst in functie van ons basiskader.

- Eveneens is het een aandachtspunt om voor verlofperiodes te bekijken of er overschrijvingen via memo-opdrachten kunnen ingevoerd worden en of er eventueel al grote bedragen op voorhand kunnen gestort worden. Dit om onduidelijkheden en misverstanden te voorkomen.
- Om een consequente afname van de tevredenheidsmetingen te bekomen, veranderen we de afnameprocedure. De tevredenheidsmeting van de starters wordt samen met het handelingsplan afgedrukt. Wanneer het handelingsplan wordt besproken, kan de tevredenheidsmeting met ondersteuning en uitleg van begeleider afgenomen worden. Toch is het de bedoeling dat deze tevredenheidsmeting anoniem blijft. De resultaten worden dan in een gesloten enveloppe in het bakje van de verantwoordelijke gelegd, Deze geeft online de resultaten in en verwerkt de resultaten voor het jaarverslag.

5.3.3.5 Afname Deel 2

Deel 2 van de tevredenheidsmeting wordt afgenomen meteen na de bespreking van het eindverslag. Ook dit wordt gedaan door een medewerker die niet betrokken is op de jongere. De tevredenheidsmeting van de stoppers is nog steeds dezelfde voor CBAW en CBAW-40.

Er worden in het 2de deel van deze tevredenheidsmeting gesloten vragen gesteld. Daarnaast stellen we drie open vragen en één schaalvraag.

Er zijn 20 tevredenheidsmetingen afgenomen van de 25 jongeren die een afsluitend gesprek hadden in de periode vanaf begin september 2012 tot eind oktober 2013. Van 5 jongeren werden geen tevredenheidsmetingen afgenomen bij de afsluiting van de begeleiding. Hiervan waren 4 jongeren niet meer bereikbaar op hun gsm-nummer en 1 jongere gaf aan geen tijd te willen maken voor de tevredenheidsmeting.

5.3.3.6 Verwerking van de resultaten

Positieve punten aan de hand van het pizzamodel van Lambert

De algemene tevredenheid van de jongeren werd bevraagd aan de hand van een schaalvraag waarbij 0 staat voor helemaal niet tevreden en 10 voor zeer tevreden. Van de 20 jongeren scoorden 14 hun algemene tevredenheid met een 8, 9 of 10. Van de rest scoorden 4 jongeren hun algemene tevredenheid met een 7, één jongere met een 6 en één jongere met een 4. Het is moeilijk deze score te verklaren, want deze jongere heeft geen negatieve punten of opmerkingen toegevoegd.

Begeleidingsrelatie

- 19 van de 20 jongeren geven aan dat er op een correcte manier wordt omgegaan met de persoonlijke informatie die Amber ter beschikking heeft en alle jongeren vinden dat er op een respectvolle manier met hen wordt omgegaan.
- 18 van de 20 jongeren ervaren hetgeen besproken wordt met de begeleid(st)er als steun en hulp.
- 18 van de 20 jongeren vinden dat de begeleid(st)er voldoende aandacht en tijd besteed aan hen en dat ze voldoende bereikbaar en beschikbaar is
- 18 van de 20 jongeren geven aan dat ze voldoende bij andere begeleiders terecht kunnen bij afwezigheid van hun persoonlijke begeleider.

Open vragen

- Verschillende jongeren geven aan dat ze veel steun, hulp en zorg ontvingen gedurende de begeleiding
- 1 jongere geeft aan dat ze het op prijs stelde dat er iemand was om haar op te vangen wanneer het niet goed ging.
- 1 jongere geeft aan dat advies van 'een oudere persoon' zeer leerrijk was.

Methodische competenties

- 18 van de 20 jongeren geven aan dat ze zelf voldoende richting kunnen geven aan de begeleiding.
- 19 van de 20 jongeren geven aan dat doorheen de begeleiding aanspraak wordt gemaakt op hun zelfstandigheid en dit vinden ze een goede methode.
- 19 van de 20 jongeren ervaren dat ze voldoende inspraak hebben over de thema's waarover het gaat binnen hun begeleiding.
- Alle jongeren geven aan dat de begeleider regelmatig bevraagd hoe de begeleiding voor de jongere is en dit vinden ze een goede methode.
- Alle jongeren vinden dat de verslagen die de begeleid(st)er maakt voor andere diensten voldoende met hen overlopen wordt. Ook vinden ze allemaal dat hun mening er voldoende in staat.

Open vragen

- Ook uit de open vragen kwamen enkele positieve methodische competenties naar voor zoals altijd klaar staan en helpen, leren om zelfstandig te zijn, het bijleren van vaardigheden met betrekking tot administratie, het bieden van financiële steun en toekomstgericht werken.
- Verschillende jongeren geven aan dat het een totaalpakket is: een integrale/complete begeleiding.
- Verschillende jongeren geven aan dat ze het goed vonden dat ze eigen keuzes mochten maken en dat er respect werd getoond voor hun mening.
- Een jongere vond het zeer positief er flexibele werkuren worden gehanteerd op Amber.
- Verschillende jongeren geven aan dat ze het als positief ervaren dat er goed besproken wordt welke zaken vertrouwelijk zijn en wat er –al dan niet- gezegd mag worden tegen anderen.

Contact met derden

Alle jongeren ervaren dat ze hun mening mogen geven over welke belangrijke anderen betrokken worden in de begeleiding en op welke manier dit gebeurd. Ook vinden ze dat ze voldoende betrokken worden bij de contacten die de begeleider heeft met andere diensten zoals school, OCMW, CBJ, SDJ,....

Verbeterpunten en suggesties van jongeren

- 9 van de 20 jongeren geven aan niet op de hoogte te zijn op welke manier en bij wie ze terecht kunnen met klachten over de begeleiding.
- 7 van de 20 jongeren geven aan dat ze bij niemand terecht kunnen met klachten als het nodig is.

5.3.3.7 *Verbeterprojecten*

- We plannen het thema 'klachtenprocedure' op een teamvergadering, zodat de informatie voor het team opnieuw opgefrist wordt. We geven de informatie omtrent de klachtenprocedure bij de start door aan de jongere. We geven deze informatie ook mee op papier in hun administratie map. We verwerken de informatie in onze evolutieverslagen, zodat deze informatie regelmatig opgefrist wordt.

- In de tevredenheidsmeting herschrijven we de vragen in verband met de klachtenprocedure, zodat de vragen niet meer fout geïnterpreteerd kunnen worden.
- Om een consequente afname van de tevredenheidsmetingen te bekomen veranderen we de afnameprocedure. De tevredenheidsmeting van de stoppers wordt samen met het eindverslag afgedrukt. Wanneer het eindverslag wordt besproken, kan de tevredenheidsmeting met ondersteuning en uitleg van zijn/haar begeleider afgenomen worden. Toch is het de bedoeling dat deze tevredenheidsmeting anoniem blijft. De resultaten worden in een gesloten enveloppe in het bakje van de verantwoordelijke gelegd, Deze geeft online de resultaten in en verwerkt de resultaten voor het jaarverslag. Wanneer er door omstandigheden geen eindbespreking plaatsvindt, probeert de tevredenheidsmeting-verantwoordelijke de tevredenheidsmeting alsnog telefonisch af te nemen.
- Om tegemoet te komen aan jongeren die vinden dat we weinig beschikbaar zijn, hebben we extra aandacht om van bij de start van de begeleiding het JAC en teleonthaal reeds aan te halen. Zo weten de jongere dat, wanneer ze ons niet kunnen bereiken, er steeds de mogelijkheid is om contact op te nemen met deze diensten.

5.3.4 Tevredenheidsmeting verwijzers CBAW

5.3.4.1 Afname

Net zoals bij contextbegeleiding maken we sinds november 2008 gebruik van de uniforme tevredenheidsmeting voor consulenten die tot stand kwam op het Overlegplatform Bijzondere Jeugdbijstand van het Arrondissement Leuven.

Er werden 19 tevredenheidsmetingen verstuurd en 12 tevredenheidsmetingen werden ingevuld terug ontvangen. Dit is een vrij goede respons.

Resultaten

Positieve punten

De consulenten zijn op alle opgegeven onderwerpen zeer tevreden tot tevreden. De meerderheid van de consulenten (7 à 8 van de 12) zijn zeer tevreden over de opnameprocedure, de frequentie van de informatie, de doelgerichtheid van de informatie,

de formele overlegmomenten, de inhoud van verslagen, het naleven van afspraken tussen begeleiders en consulenten, de inspraak van cliënten in het begeleidingsproces en de aangeboden begeleiding van de door hen verwezen cliënt. Hieruit blijkt een grote tevredenheid van de consulenten over de samenwerking met het cbaw-team.

Eén consulent antwoordt op de open vraag dat zij het meest tevreden is over de betrokkenheid en goede opvolging vanuit de begeleiding.

Negatieve punten

De consulenten hebben geen punten aangehaald waarover ze niet tevreden waren.

5.3.4.2 Verbeterprojecten

We hebben geen inhoudelijke verbeterprojecten weerhouden naar aanleiding van de verwerking van de tevredenheidsmetingen van consulenten.

Een aandachtspunt in het nieuwe jeugdhulpverleningslandschap is om de tevredenheidsmeting af te nemen op het moment dat de jongere 18 jaar wordt aangezien de consulent op dat moment stopt met de opvolging van de begeleiding.

5.4 Het decreet rechtspositie van de minderjarige

In 2013 besteedden we extra aandacht aan het Decreet Rechtspositie van de Minderjarige. In functie van de geplande inspecties maakten we een overzicht van hetgeen we op Amber reeds doen en voerden we een belangrijke nieuwe actie in.

Om ervoor te zorgen dat elke begeleider het overzicht behoudt van acties die dienen te gebeuren in de loop van een begeleiding in functie van het decreet rechtspositie maakten we een checklist op. Deze checklist wordt toegevoegd aan het dossier en dient enerzijds als reminder voor de begeleider en anderzijds om aan te tonen aan inspectie dat we de aangevinkte zaken hebben ondernomen.

5.5 Vorming en extern overleg

In 2013 startte een intervisiegroep rond kwaliteit in de regio tussen collega-organisaties naar aanleiding van het nieuwe decreet en de toepassing ervan in de organisaties. Deze intervisiegroep wordt georganiseerd vanuit jeudgzorg Emmaüs.

Vanuit vzw Amber nemen we hieraan deel en achten we dit zeer zinvol om enerzijds onze kwaliteitswerking te toetsen en anderzijds om input te krijgen vanuit andere organisaties.

5.6 Hoe gaan we verder in 2014?

Het kwaliteitsbeleid dient in 2014 verder concreet vorm te krijgen binnen de nieuwe organisatiestructuur. De bedoeling is om het kwaliteitsdenken rechtstreeks te koppelen aan enerzijds beleidsbeslissingen en anderzijds aan teambeslissingen, indien het over de hulpverleningsprocessen gaat. We beogen een kritische en evaluerende instelling van alle partijen met het oog op een voortdurende verbetering van onze werking op kwaliteitsniveau.

Het herschrijven van procedures ligt best zo dicht mogelijk bij de verantwoordelijke uitvoerder. Dit betekent dat procedures met betrekking tot het begeleidingswerk best kunnen geschreven worden door medewerkers die begeleidingen doen. Procedures met betrekking tot beleid door mensen die het beleid voeren.

Zoveel als mogelijk willen we ons laten leiden door actuele ontwikkelingen op organisatie- en teamniveau, maar aangezien de procedures van het kwaliteitshandboek wettelijk om de 5 jaar bijgewerkt moeten worden, is opvolging hiervan door de beleidsdirectie voorzien.

In 2014 willen we vanuit deze basisprincipes het kwaliteitsbeleid concreet vorm geven, dit duidelijk neerschrijven in het kwaliteitshandboek en er op alle niveaus mee aan de slag gaan.

Daarnaast willen we de extra aandacht aan het Decreet Rechtspositie van de Minderjarige nog even vasthouden. Enerzijds door te zorgen voor een bestendiging van het gebruik van de checklist, anderzijds door bij nieuwe beslissingen steeds te reflecteren over de mogelijkheden van participatie en inspraak van de jongeren, hun gezinnen en hun context.

Ook de jaarlijks terugkomende zaken zullen in 2014 aan bod komen, nl. het up-to-date brengen van het kwaliteitshandboek naar aanleiding van de nieuwe organisatiestructuur,

het kritisch bekijken van hulpverleningsprocedures en deze indien nodig aanpassen in het kwaliteitshandboek en het afnemen van de tevredenheidsmeting bij onze cliënten en verwijzers.